John Arden
Azilul Fericirii
Editura pentru literatură şi artă
Bucureşti 1968
Scrisă în colaborare cu Margaretta d'Arcy în româneşte de GH. GHEMIUŞLIU
THE HAPPY HAVEN
By *John Arden*
Written în collaboration with Margaretta D'Arcy
Penguin Books, 1962 e John Arden, 1064
Personajele
DOCTORUL COPPERTHWAITE
DOAMNA PHINEUS
DOAMNA LETOUZEL
DOMNUL GOLIGHTLY
DOMNUL HARDRADER
DOMNUL CRAPE
ROBINSON
LORDUL PRIMAR
SMITH
SIR FREDERICK HAPGOOD
SORA JONES
DOAMNA PRIMAR
SORA BROWN
DOAMNA DE LA PAROHIE
Premiera a avut loc la teatrul Royal Court din Londra la 14 septembrie 1960, în regia lui William Gaskill.
NOTA AUTORULUI

Această piesă are intenţia să fie o punere în scenă antinaturalistă. Aceasta înseamnă că se vor utiliza măşti, care vor fi purtate după cum urmează: cei cinci bătrâni vor purta măşti de tipul „commedia dell'arte", care acoperă numai partea superioară a feţei. Doctorul nu poartă mască decât la urmă, când apare cu o mască peste întreaga faţă, care îl reprezintă ca un copil. Surorile şi laboranţii au gura şi nasul acoperite cu măşti antiseptice1. Distinşii vizitatori poartă măşti asemănătoare cu cele ale bătrânilor, dar mai puţin individualizate. Decorul trebuie să sugereze o atmosferă de spital, dar

fără să fie prea rectiliniu şi clinic. Scenele nu sunt localizate într-o anumită încăpere. Câinele trebuie să fie imaginat de spectatori, dar trebuie să se înţeleagă că el este văzut de toate personajele din scenă – nu este o „amăgire". Indicaţiile de regie sunt cele folosite la prima reprezentaţie de la Universitatea din Bristol, când piesa a fost prezentată pe o scenă deschisă, respectând aproximativ stilul elizabetan. Decorul folosea două uşi ce se deschideau în peretele din fund al scenei, având între ele o nişă cu uşi culisante, în care se păstra echipamentul de laborator al doctorului. Deasupra, se afla o mică scenă superioară. La Royal Court piesa s-a jucat în arca proscenei. Aceasta este, fără îndoială, o necesitate pentru majoritatea spectacolelor cu *Azilul Fericirii* în Anglia, fapt care nu micşorează însă regretul nostru. Organizarea nesatisfăcătoare a teatrului englez, în general.

1 S-ar putea să fie mai indicat ca ei să poarte aceste măşti numai în scenele de laborator; în rest, pot să aibă faţa descoperită.

Şi construcţiile arhaice ale clădirilor sale limitează orice tentative din partea autorilor şi a regizorilor de a dezvolta larg convenţiile dramatice. Se cuvine să aduc mulţumirile mele Universităţii din Bristol şi secţiei sale dramatice pentru posibilitatea oferită, care a îngăduit ca tendinţele de a folosi scena deschisă să fie la fel de bine justificate în practică, ca şi în teorie. Recomand oricui ar dori să reprezinte piesa s-o facă pe o scenă deschisă, dacă acest lucru este posibil. S-ar putea ca limitări de ordin structural să împiedice utilizarea scenei superioare, dar cum aceasta nu reprezintă o parte esenţială din decor, scenele ce se petrec pe ea pot fi, fără niciun fel de dificultate, coborâte la nivelul principal.

[

ACTUL I

Scena 1

Intră Doctorul Copperthwaite prin scena superioară şi se adresează direct spectatorilor.

DOCTORUL: Hmm. Bună seara, doamnelor şi domnilor. În primul rând, permiteţi-mi să vă spun cât de fericit sunt să vă văd aici şi să vă urez un cordial „Bine aţi venit" la Azilul Fericirii. După cum ştiţi, suntem încă doar o mică instituţie, şi donaţia pe care o primim din veniturile Serviciului Naţional al Sănătăţii nu este, din păcate, atât de

generoasă pe cât ar putea să fie, dar – ei bine, îndrăznesc să vă reamintesc un vechi proverb – timpul le aranjează pe toate. Aş dori să faceţi cunoştinţă cu unele dintre persoanele în vârstă care se află în îngrijireanoase tră. Aşa cum se spune, amurgul vieţii lor – dar despre-asta am să vă spun mai multe mai târziu… Acum este suficient să vă mărturisesc că acest spital pentru ameliorarea sănătăţii unui mare număr de persoane de vârstă înaintată este situat într-un mediu rural plăcut, se susţine aproape complet singur (din produse alimentare proprii ca ouă, unt şi altele), se află la o distanţă apropiată de Londra şi, sunt fericit s-o pot spune, dispune de cele mai moderne mijloace atât pentru tratamentele medicale, cât şi – ceea ce este cel mai important din punctul meu de vedere – pentru cercetări. Eu sunt directorul, şi numele meu este Copperthwaite. Sunt aici de cinci ani, şi – ăăă, da, ei bine, doriţi să faceţi cunoştinţă cu pacienţii, nu-i aşa, soră Brown şi soră Jones? Suntem gata să primim pacienţii.

7 – Teatru englez contemporan, vol. II

AZILUL FERICIRII

ACTUL ÎNTÂI

(*Surorile intră şi îndepărtează un paravan de pe scena principală, descoperind pe bătrâni, care se bucură de mica lor petrecere. Bătrânii au intrat prin uşa de la nişă, care este închisă înainte de îndepărtarea paravanului.*)

Noi le zicem pacienţi, dar vă daţi seama că nu sunt în realitate bolnavi, ci numai bătrâni, ştiţi – trecerea timpului, degradarea treptată… E un fapt fizic care, privit din punct de vedere ştiinţific, corespunde perfect. Într-o instituţie de acest gen, mai presus de orice trebuie să se respecte abordarea clinică: e un lucru care niciodată nu e prea mult subliniat. Putem spune că ziua de azi este într-adevăr o ocazie propice pentru a face cunoştinţă cu aceşti cinci bătrâni. Vedeţi dumneavoastră, doamna bătrână din mijloc îşi sărbătoreşte cea de a nouăzecea zi de naştere şi, bineînţeles, există o mică petrecere. Nu era vorba şi de un cozonac, soră? (*Sora Brown iese.*) în ordine. Ei bine, bătrâna noastră va tăia cozonacul şi ei o vor felicita. Este cea mai bătrână din clinica noastră. O cheamă doamna Phineus şi este văduvă de douăzeci de ani.

(*Intră sora Brown cu cozonacul*, îi *duce până la doamna Phineus şi îi pune cuţitul în mină*.)

Iată şi cozonacul, iată şi cuţitul cu care să-l taie; şi doamna

Phineus tocmai îl taie; l-a şi tăiat!

(*în timp ce doamna Phineus taie cozonacul*, *surorile şi bătrânii o aplaudă*.)

Acum cu toţii sunt gata s-o felicite pe doamna Phineus, aşa cum cere tradiţia. BĂTRÂNII (*antă*):

Mulţi ani trăiască.

Mulţi ani trăiască.

La mulţi ani, doamnă Phineus.

(*Cozonacul este tăiat în felii de sora Brown şi fiecare pacient capătă o felie*.)

DOCTORUL: Petrecerea este acum în toi. În timp ce ei se distrează, poate ar fi bine să vă fac un scurt rezumat în legătură cu numele lor, vârsta şi cazul fiecăruia. (*Se uită la un teanc de notiţe*.) Vom începe cu doamna Phineus. Nu sunt prea multe de spus despre ea, condiţia generală este remarcabil de promiţătoare dacă ţinem seama de vârstă. S-au înregistrat câteva obstrucţii în conden-sori, orificiile depozitelor de nisip necesită unele reparaţii ocazionale, dar în linii generale răspunde foarte bine la semnalele sistemului de reglare. Urmează acum numărul doi: în dreapta doamnei Phineus îl avem pe domnul Golightly, în vârstă de şaptezeci şi cinci de ani, celibatar, în foarte bună stare de conservare. A fost dotat acum şase ani cu o supapă Walschaerts care a înlocuit sistemul original cu articulaţie Stephenson; de asemenea, de curând au fost înlocuite injectoarele. Impulsuri latente procreative necesită o amortizare a focarului, dar mai redusă decât înainte. Următorul, numărul trei, în partea stângă a doamnei Phineus, este celălalt membru feminin, doamna Letouzel. În vârstă de şaptezeci de ani, toate piesele mobile în bune condiţii, poate doar bolţurile capului de cruce uşor deteriorate, şi deranjamente ocazionale datorită lagărelor supraîncălzite când este vorba de câştiguri de ordin financiar. În general, un raport foarte favorabil. Alături de ea îl avem pe domnul Hardrader, numărul patru, specimenul nostru în cea mai bună stare de funcţionare. Un model foarte reuşit de ţeava de eşapament şi de conductă de scurgere a dus la condiţii excelente de progrese continui. Împlineşte optzeci şi opt de ani la treisprezece ale lunii viitoare. În sfârşit, la capătul din stânga, îl vedem pe domnul Crape. Aici a fost un caz nefericit de deteriorare generală, dar în ultimul an s-a efectuat o reparaţie capitală, inclusiv montarea unei ţevi de eşapament mai lungi, s-a revizuit construcţia capului de

cilindru şi s-au înlocuit elementele perforate de barbo-tare, ieşite din uz. Vârsta actuală este de şaptezeci şi nouă de ani. Continuă să existe o tendinţă de a depăşi potenţialul de putere peste capacitatea sa nominală, dar considerând că acest lucru poate fi înlăturat – cred că se poate spune că putem privi în viitor plini de speranţă.

I*

AZILUL FERICIRII

Aceasta este aproape tot ce vă pot spune mai interesant în prezent. Mica lor petrecere se desfăşoară în continuare, deşi nu este indicat să fie lăsaţi să se înflăcăreze prea mult… BĂTRÂNII (*antă*):

În genunchi, mamă Brown în genunchi, mamă Brown în genunchi, în genunchi, nu-i ridica de loc în genunchi, mamă Brown.

DOCTORUL: Cred că ar fi mai bine să punem acum capăt seratei. La această vârstă, un neastâmpăr puţin mai mare lasă urme adânci. (*Bâtrinii îşi repetă cântecul*.) De-a cred că am dreptate. Soră, ar fi mai bine să se termine. La culcare, băieţi şi fete, sunteţi în întârziere cu o jumătate de ceas, să nu ardem luminarea la ambele capete, s-o luăm cu încetişorul, nu-i aşa, asta-i situaţia. Soră, trimi-te-i acum la culcare. Noapte bună, noapte bună, băieţi şi fete. Dacă nu v-aţi mâncat cozonacul până acum, puteţi să-l luaţi cu voi în pat şi să-l terminaţi acolo. Aşa se cuvine.

BĂTRÂNII: Noapte bună, domnule doctor.

DOCTORUL: Noapte bună.

(*Surorile ies conducând pe bătrâni*; *fiecare din ei ţine în mână o felie de cozonaci pl jumătate mâncată*.)

I

Pentru'moment, ajunge. Punctul următor, doamnelor şi domnilor, este laboratorul meu. Îndrăznesc să vă întreb dacă v-ar interesa o scurtă expunere asupra tipului de cercetări de care mă ocup în prezent? Smith, Robinson! (*Laboranţii intră în scena principală*.) Pregătiţi laboratorul, vă rog. Vă mulţumesc. (*Laboranţii ies prin uşa ce duce spre nişă*.) Dacă vreţi să aşteptaţi un moment, doamnelor şi domnilor. Voi fi imediat al dumneavoastră.

(*Doctorul iese*. *Laboranţii reapar în scena principală*, *împingând o măsuţă pe rotile cu echipamentul de laborator*. *În timp ce ei o aşază*, *doctorul* intră *în scena principală*.)

BIBLIOTECA REGIONALĂ

CLUJ – ACTUL ÎNTÂI

DOCTORUL: Să considerăm că suntem acum a doua zi de dimineaţă, şi aceasta este ocupaţia mea de dimineaţă – de fiecare dimineaţă, foarte devreme, înainte ca pacienţii să-şi capete micul dejun, cam atunci când încep să se spele. Este de asemenea… Cum să spun, sper că mă veţi înţelege mai bine dacă aş spune că este adevăratul „ratio operandi", sau „reductio ad quem", sau – oh, nu ştiu să mă exprim – ţinta principală şi ambiţia muncii mele în acest spital. Cercetările mele. Proiectele mele. Munca mea de zi de zi, timp de cinci ani întregi, de când sunt director aici. Ca o tentativă de explicaţie, un exemplu literar fiind poate mai potrivit pentru acest auditoriu, puteţi să mă numiţi, dacă doriţi, un Doctor Faust al generaţiei actuale. Nu este o paralelă exactă – mi se pare că Faust şi-a vândut sufletul diavolului. Eu nu-l vând nimănui pe al meu. Dar ceea ce am aici sau ceea ce voi avea aici, doamnelor şi domnilor, nu este, sau mai bine zis nu va fi, nici mai mult nici mai puţin decât Elixirul Vieţii – al Vieţii şi al Tinereţii. Nu l-am descoperit încă. Mă aflu însă în apropiere, în imediata lui apropiere. Pot să v-o spun cu toată convingerea. Poate chiar această dimineaţă va fi ultima dintre dimineţile pe care le-am petrecut în laborator, calculând şi aşteptând, făcând experienţă după experienţă, stabilind formulă după formulă, progresând încetul cu încetul. Cei cinci bătrâni, pe care i-aţi văzut mergând la culcare seara trecută, i mează să fie materia primă cu care voi lucra. Ei nu ştiu lucru, cesta, dar asta sunt. Dacă voi avea succes şi Elixirul va fi descoperit, Elixirul Copperthwaite, sau poate am să-l numesc Elixirul din Azilul Fericirii – instituţia este mai mare decât omul – *dacă* voi avea succes, atunci cei cinci bătrâni nu se vor mai găsi la sfârşitul anilor ce-i au de trăit, ci la începutul lor! Ei vor putea, vor putea fi complet renăscuţi! Putem să-i aducem la orice vârstă dorim. Gândiţi-vă numai! Gândiţi-vă!… Dar să ne păstrăm calmul nostru profesional. Doamnelor şi domnilor, fără îndoială că experienţa nu este încă terminată. (*Se întoarce spre masa de laborator*.) Să aruncăm acum o pri*lc I* S-*G!*

AZILUL FERICIRII

Vire asupra ei. Notiţele, vă rog. (*Laborantul Smith* îi *înmânează carnetele cu notiţe, pe măsură ce le cere*.) Numărul treizeci şi doi, treizeci şi trei, treizeci şi cinci A, şi carnetul cu observaţii curente. Mulţumesc. Experienţa numărul unu; doi-opt-şase, faza a patra. Vă rog să fiţi atenţi cu toţii. Doresc să vă atrag atenţia mai ales asupra instalaţiei de aici care conţine, în recipient, soluţia obţinută în urma

experienţelor de ieri, citind probele nouă-ori-trei-ori-patru-şi-jumătate, înregistrată, subliniată şi considerată drept cea mai bună. Această soluţie este acuma rece, da, este rece, şi a fost lăsată să stea aşa timp de douăzeci şi două de ore. Numesc această fază drept faza a doua sau faza de tensionare în conducerea experienţei. La această soluţie urmează să adaug zero virgulă trei-şase-şase grade din *aceasta* (*ridică în sus o altă retortă ce conţine tot un lichid*) care este cinci-optimi nivelator, trei părţi şi trei-şaisprezecimi agregat, o parte şi jumătate terrazzo plastic. Precipitatul rezultat va fi încălzit timp de trei sute douăsprezece secunde, şi toate elementele de încălzire, tensionare şi cele dubioase vor fi eliminate prin oxidare. Şi *atunci*… A*tunci*… Poate că atunci… Dar mai bine să vedem cum are să fie, nu-i aşa? (*Toarnă cel de al doilea lichid în primul*.) Lampa Bunsen, vă rog. (*Laborantul Robinson aprinde lampa*.) Doresc o linişte absolută. Este un moment de mare tensiune. Un lucru extrem de delicat. Vă mulţumesc. Înainte de a încălzi, adaug elementele corective şi fixative necesare pentru ordonare şi formarea legăturilor corespunzătoare. Numărul patru.

(*Laborantul Robinson* îi *întinde o eprubetă cu un lichid*, *pe care îl toarnă înăuntru*.)

DOCTORUL: Numărul opt. (*Scena se repetă*.) Doisprezece B. (*Scena se repetă*.) Optsprezece. Optsprezece… Unde-i numărul optsprezece? Mai repede, mai repede! Pentru Dumnezeu, Robinson, trebuie să ai toate lucrurile pregătite la îndemână… (*Scena se repetă*, *puţin mai agitată*.) Acum, cronometrai. Mulţumesc. (*Laborantul Robinson îi întinde un cronometru mare*.)

ACTUL ÎNTÂI

DOCTORUL (*citeşte secundarul cronometrului*): Trei-doisprezece. Trei-zece. Trei-opt. Şase. Patru. Doi, unu, trei *sute*.

(*Laborantul Robinson a luat retorta şi o ţine deasupra lămpii*, *în timp ce doctorul numără secundele. La fiecare douăsprezece secunde – indicate de doctor printr-un semn făcut cu mina – laborantul îndepărtează retorta de flacără şi o agilă repede în aer*, *apoi o readuce înapoi deasupra lămpii*.)

Acest lucru se face exact la fiecare douăsprezece secunde pentru a preveni coagularea sedimentului. După prima sută de secunde, facem acest lucru la fiecare cinci secunde. Doi-nouă-patru. Doi-nouă-doi. Doi-nouăzeci. Doi-opt-zeci-opt. (*Amestecul este agitat din nou*.) Până

acum totul este în ordine. Aceasta este partea cea mai periculoasă… Doi-optzeci-patru. Doi-opt-doi. Două sute optzeci…

(*Intră Crape*.)

CRAPE: Hm, hm… Scuzaţi-mă, domnule doctor Copperth-waite…

DOCTORUL (*întorcându-se brusc*, *surprins*): Eh, ce! Ce e? Ce cauţi aici…

CRAPE: Vă rog să mă scuzaţi dacă vă întrerup, domnule doctor…

DOCTORUL*: Întrerupil* Ieşi afară, animalule! (*Se uită la retortă*.) Oh, Dumnezeule, s-a coagulat. Toată soluţia asta blestemată s-a coagulat. Nu mai e bună de nimic. Luaţi-o de aici, luaţi-o. Este rezultatul unei munci intense de trei săptămâni, dar, oh, nu-i nimica, nu… Aşa mi-a fost sortit, să vii dumneata şi să întrerupi… (*Devenind din nou calm*.) Eh, ce rost mai are. Îmi pare rău, doamnelor şi domnilor. Mă tem că v-am dezamăgit. În final n-am reuşit. Dar vom reuşi. Curând. Foarte curând. După cum se spune, este un drum lung, fără întoarcere. Oricui i se întâmplă astfel de mici eşecuri. Nu-i aşa? (*Laboranţii au împins masa de laborator*, *ele*, *înapoi în nişă*.) Aţi dus totul, Smith? Bine. În dimineaţa asta nu mai lucrez. Mâine vom începe din nou de la numărul unu-doi-opt-unu. Faza a doua. Ai înţeles? Şi spune-i surorii că doresc ca

AZILUL FERICIRII

Astă seară să se facă câte o clismă la toţi pacienţii bărbaţi. Sunt puţin alarmat de starea sistemului lor de circulaţie a sângelui. Se pare că există simptome de mortificare… Mulţumesc. (*Laboranţii ies*.) Dumneata ştii prea bine că atunci când lucrez în laborator, doresc să nu fiu niciodată deranjat de pacienţi, domnule Crape. Aşa că, ce doreşti?

CRAPE: Vă rog să mă iertaţi, domnule doctor, dacă v-am deranjat cumva… Bineînţeles că ştim cu toţii cât de importantă este munca dumneavoastră…

DOCTORUL: Ştii? Există reguli în acest spital, dumneata ştii asta, şi ele trebuie să fie respectate…

CRAPE: Oh, desigur, domnule doctor. Vă rog din nou să mă scuzaţi… Dar se poate spune că este un caz special, de fapt o chestiune delicată, vedeţi dumneavoastră…

DOCTORUL: Şi de ce nu poate să aştepte până la un moment mai potrivit? Există ore stabilite pentru prezentarea plângerilor în legătură cu ceilalţi pacienţi, lucru pe care îl ştii prea bine, domnule Crape… Le

foloseşti destul de des.

CRAPE: Dar, domnule doctor, în astfel de cazuri deseori eşti obligat să rupi cu eticheta, cum să spun? să menţii decorul datorită importanţei discreţiei… Vreau să spun, n-aş dori să fiu văzut aici, nu-i aşa? Adică, ar avea o influenţă negativă asupra discuţiilor noastre, domnule doctor, la urma urmei o fac doar pentru ca să fiu loial faţă de spital, nu-i aşa?

DOCTORUL: Bine, bine… Deci, ce-a mai făcut doamna Letouzel de data aceasta? Sper că n-a mai şterpelit nimic. Am spus ca să se monteze un lacăt la cutia de colectă în ajutorul copiilor astmatici. Nu s-a făcut acest lucru?

CRAPE: Oh, da, da, aşa cred, domnule doctor, da… Dar de data aceasta nu este de loc vorba de doamna Letouzel. Domnul Hardrader.

DOCTORUL: Ei bine?

CRAPE: Îl mai are, ştiţi? îl scoate la plimbare.

DOCTORUL: În spital?

CRAPE: Nu chiar, nu… Dar…

DOCTORUL: În curte atunci?

ACTUL ÎNTÂI

CRAPE: Ca să fiu perfect sincer, domnule doctor, nu sunt pe deplin sigur…

DOCTORUL: Domnule Crape, nu văd nimic care să-l împiedice pe domnul Hardrader să posede un terier sau orice alt câine, atâta timp cât nu încalcă regulile stabilite de mine, ca să nu-l ţină în cadrul spitalului. Dacă nu poţi să-mi aduci o dovadă care să demonstreze că nu respectă dispoziţiile, atunci te rog să nu mă faci să pierd timpul meu destul de preţios! mai doreşti ceva? Sunt mulţumiţi de dieta lor? Există o tendinţă exagerată de a bombăni şi a bombăni întruna, şi nimeni nu-mi spune mie nimic… Trebuie să se ştie lucrurile acestea… Ei bine?

CRAPE: Mi se pare că doamna Phineus umblă prin bufet când nu-i nimeni pe acolo… Doamna Letouzel spune că ascunde un borcan de dulceaţă de fragi sub rufăria ei de pat, dar nu-mi vine să cred că ar fi posibil…

DOCTORUL: Cred că un borcan de dulceaţă n-o să-i facă niciun rău; dar poate să creeze un precedent periculos… În ordine, domnule Crape. Pentru moment ajunge. Du-te şi ia-ţi dejunul.

CRAPE: Oh, dar domnule doctor, tocmai mă gândisem…

DOCTORUL: Du-te şi ia-ţi dejunul, domnule Crape. Am mult de lucra în dimineaţa asta…

CRAPE: Aţi întrebat de doamna Letouzel. Ştiţi, e ceva. E vorba cu ce se ocupă ea, domnule doctor. Bătrâna asta… Este o spioană.

DOCTORUL: Spioană?

CRAPE: Chiar aşa.

Oh, doctore, este o lacomă spioană.

Oh, doctore, e atât de şireată şi de vicleană!

Şi ce credeţi că vrea să descopere, domnule doctor? Vrea să descopere aici… (*Face o serie de gesturi indiană în jurul lui şi spre locul unde a fost masa de laborator*, etc.)

DOCTORUL: Te rog, vorbeşte ca lumea.

CRAPE: Şşş-se… Am să şoptesc. Vrea să descopere ce-i aici, la ce lucraţi!

DOCTORUL: Te cred că vrea să descopere. Altceva?

AZILUL FERICIRII

GRAPE: Nu-i de ajuns? Bineînţeles că ştim cu toţii importanţa lucrărilor dumneavoastră…

DOCTORUL: Cum?

CRAPE: Cum?

DOCTORUL: Da, domnule Crape. Cum ştiţi că lucrările mele sunt atât de importante?

CRAPE: Dar… Acest lucru se înţelege, domnule doctor. Chiar eu spuneam acum câteva zile domnului Golightly: „Domnul doctor Copperthwaite, domnule Golightly, este ceea ce se numeşte un intelectual, un adevărat om de ştiinţă", aşa am spus. „Şi ce lucrează în laboratorul său, aş face prinsoare că nici dumneata, nici eu nu am putea înţelege, chiar dacă am încerca douăzeci de ani". Am putea, domnule doctor? Vedeţi, e o chestie de raţiune.

DOCTORUL: H-mm.

CRAPE: Domnule doctor, dumneavoastră şi cu mine…

DOCTORUL: Domnule Crape, m-ai ţinut de vorbă aproape zece minute şi nu mi-ai spus absolut nimic; şi mi-ai *distrus* experienţa! Aş dori să nu te mai văd un timp îndelungat. (*Doctorul iese*.)

CRAPE: Ah, sunt dezamăgit. Cum s-ar putea exprima o deziluzie dezamăgitoare? Dar nu totdeauna se întâmplă aşa, s-o ştiţi… Oh, nu. Au fost cazuri când am putut să-i comunic doctorului câteva lucruri foarte remarcabile, da, da. Îmi cunoaşte valoarea. (*Cântă*.)

Vârsta întunecată a lui James J. Crape
Mai arde cu un singur foc supravieţuitor:
Să văd pe bătrânii nebuni cum tremură şi dârdâie
La manifestările secrete ale purtării mele!

Ah, ah, dar ce-i asta? (*Privirea i se îndreaptă spre o foaie de hârtie ce a căzut din caietul de notiţe al doctorului în momentul când s-a produs întreruperea, şi a căcut pe podea fără să fie văzută de nimeni. O ridică.*) Doctorul a pierdut… Hei, domnule doctor! Domnule doctor! Domnule doctor! Ai pierdut… Nu mă aude. E prea târziu. Bine. (*L-a chemat pe doctor din ce în ce mai încet, terminând în şoaptă.*)

ACTUL ÎNTÂI

Nu că aş avea ceva serios de câştigat de pe urma *acestei* hârtii, nu-mi închipui aşa ceva. Cifre, calcule, aritmetică, algebră, hârtie milimetrică, bifări… Chiar scrisul doctorului, notiţe… Nu le pot descifra decât cu mare greutate… „Vârstele optime şi reducerea minimă a reducţiilor prevăzute… Treizeci de ani, patruzeci de ani, cincizeci…" O listă de nume… Oho… „Letouzel, Phineus, Hardrader, Golightly, *Crapea*. Bine… Nu ştiu ce înseamnă asta şi nu-mi place. Dar aicea-i numele lor, la fel ca şi al meu. Un om prevenit este un om pregătit. Cred că merită s-o păstrez. (*Intră laborantul Robinson. Crape ascunde hârtia sub haină.*) Oh, domnule Robinson, căutaţi ceva? Aţi lăsat ceva pe aici? Nu… Nu-i nimic aici… Dar am să mă uit bine… Ha, ha… Bună dimineaţa… (*Laborantul iese.*) Locul acesta nu-i sigur. Aş face mai bine s-o întind. Mă duc s-o găsesc pe Letouzel… Să văd ce mai complotează azi bătrâna cotoroanţă. Poate găsesc acolo ceva şi pentru mine? Ha… Ha… Poate… (*Iese cântând.*)

…cum tremură şi dârdâie
La manifestările secrete ale puterii mele!

Scena 2

Se aude o voce la difuzor.

VOCEA: Domnul Golightly este chemat la biroul surorii. Domnul Golightly, vă rog.

(*Intră doamna Letouzel împingând un scaun pe rotile, pe care se află aşezată doamna Phineus.*)

PHINEUS: Da… Cred că pot, da. LETOUZEL: Nu, draga mea, nu. PHINEUS: Ba da. LETOUZEL: E mult mai scump. PHINEUS: Nu.

Ios

AZILUL

ACTUL ÎNTÂI

LETOUZEL: Ba da, draga mea, mult mai scump. În afară de asta, e mai bine să bei ceai indian. Nu are atât de mult tanin.

PHINEUS: Poftim, doamnă Letouzel?

LETOUZEL: Dragă, am spus că ceaiul indian nu conţine atât de mult tanin. Ceaiul chinezesc este foarte coroziv.

PHINEUS: Coroziv?

LETOUZEL: Pentru intestine, dragă. Le atacă.

PHINEUS: Da… Am vorbit cu doctorul Copperthwaite. Mi-a spus că pot să capăt ceai chinezesc, dacă doresc. Chiar aşa a spus. Vreau ceai chinezesc.

LETOUZEL: E mult mai scump.

PHINEUS: Da.

LETOUZEL: Am să mă ocup de asta. Săptămâna viitoare… Oh, apropo, draga mea, vrei să fii atât de drăguţă şi să semnezi aci? (*Scoate o foaie de hârtie scrisă şi un stilou*.)

PHINEUS: Oh, dragă… Ce-ai spus?

LETOUZEL: Semnătura dumitale obişnuită. Semnează chiar *aici*. Trebuie să ne asigurăm ca acţiunile dumitale la Cupru Anglo-Etiopian să rămână puternice, nu-i aşa?

PHINEUS: Nu-nţeleg prea bine…

LETOUZEL: Puternice, dragă. Dacă vrem să cheltuim atât de mult ca să avem ceai chinezesc, trebuie să avem grijă ca investiţiile noastre să rămână puternice. Semnează aici, dragă.

PHINEUS (*semnând*): Da… Da…

LETOUZEL (*cântă spre public*):

O mie de lire a crezut că poate să economisească. Dar fără să aibă nicio nevoie de ei, vedeţi dumneavoastră.

Doar pentru lăcomia-i nemărginită. Statul o să plătească să-i sape o groapă îngustă.

(*Ia hârtia înapoi*.) E-n ordine, draga mea… Mulţumesc. Am s-o trimit la notar cu poşta de după-masă. Aicea-i scrisoarea cu care-o trimit. Vrei s-o citeşti? E vorba de plăţile trimestriale către doctorul Copperthwaite – ştii că vara asta şi-a mărit onorariul, nu-i aşa?

PHINEUS: L-a mărit? Oh, draga mea, e normal, dacă ţinem seama de preţul ridicat la ceai… Nu, nu, nu mă interesează s-o citesc, doamnă Letouzel. Mi-e frică să nu mă tulbure… Trebuie să semnez?

LETOUZEL: Dacă n-ai nimic împotrivă, draga mea. Aici.

PHINEUS (*semnând*): Da… Da…

LETOUZEL (*cântă ca mai înainte*):

O mie de lire a crezut că poate să economisească Dar fără să aibă nicio nevoie de ei, vedeţi dumneavoastră.

Numai pentru ceaiul chinezesc.

Un ceainic de marmură o să-i împodobească mormântul.

(*Ia scrisoarea înapoi şi o pune împreună cu cealaltă hârtie într-un plic, îl închide, dar nul lipeşte.*) PHINEUS: Ce crezi, domnul Golightly va trece după-amiază să mă vadă?

LETOUZEL: Nu ştiu nici eu ce să spun. De obicei găseşte motiv să vie. Aşa că, e de aşteptat să apară şi astăzi… Apropo, draga mea, n-ai uitat cumva de contribuţia la fondul pentru Copiii Suferinzi de Astmă? Ştii că doctorul Copperthwaite doreşte ca noi toţi să contribuim în mod regulat? (*Scoate dintr-unul din buzunarele hainei o cutiuţă lungă pentru colectarea banilor, pe care i-o întinde.*) o jumătate de coroană, draga mea.

(*Doamna Phineus găseşte o monedă, după ce caută un timp îndelungat în imensul său sac de cusut.*) LETOUZEL (*cântă spre spectatori în timpul acestei căutări*):

O mie de lire a crezut că poate să economisească. De care au nevoie copiii, vedeţi dumneavoastră, Mie îmi este într-adevăr mult mai dragă Această cutie îngustă, care-i mai folositoare decât mormântul.

Mulţumesc, draga mea. Eşti obosită? Da. De ce n-am trage atunci un pui de somn? Aşa, închide ochii, un pui de somn… Da… (*O împinge afară pe scaunul ei cu rotile.*)

AZILUL FERICIRII

Scena 3

Intră Golightly.

GOLIGHTLY: Mulţumesc lui Dumnezeu că s-a terminat pe ziua de azi. E nedemn, da, dar vai! – o să-mi spuneţi că e necesar. Doctorul Copperthwaite spune că e necesar; un intestin care funcţionează cum trebuie este postamentul unei vieţi care decurge cum trebuie. Chiar în amurgul zilelor noastre, inima poate – nu-i aşa? – să fâlfâie un pic din aripi, fără să fie încurcată de piedicile cele mai animalice. Curând va fi ora la care urmează să beau ceaşca mea de ceai cu doamna Phineus. Ştiţi, în cele mai multe zile, îmi face onoarea să mă primească şi, cu o ceaşcă de ceai, un cozonac cu stafide sau o prăjitură, câteva cuvinte într-o discuţie tandră şi respectuoasă şi, dacă dânsa doreşte, puţin

sport sau un joc, trec douăzeci de minute plăcute. Câte odată domino, altă dată popice mici – astăzi… Ha, ha… (*Scoale de sub haină o ţintă pentru săgeţi care se aruncă cu mina*.) Cu oarecare dificultăţi am obţinut permisiunea pentru acest joc. Se poate spune că, într-un spital, jocul cu săgeţile poate să fie puţin cam periculos. Dar am insistat. Am susţinut în faţa doctorului că îndemânarea mea este mare şi nu se poate întâmpla nimic rău. Doamna Phineus nu cunoaşte acest joc cu săgeţi. Dar dacă voi reuşi s-o învăţ, nu înseamnă că va rămâne obligata mea? Şi aceasta oare nu reprezintă o situaţie de invidiat pentru o inimă plină de dor? Ha? Hai s-o atârnăm aici. (*Atârnă ţinta pe peretele din fund al scenei*.) Ia să vedem acum: trei săgeţi – ce rezultat pot să obţin. (*Aruncă săgeţile*. *Niciuna nu nimereşte ţinta*.) Oh. Nu-i nimic. Practica perfecţionează. Să încercăm, să încercăm din nou. (*Aruncă iarăşi săgeţile*. *Toate nimeresc în ţintă*, *dar la periferia acesteia*. *Repede le ia pe cele două caresint mai departe de centru şi le îmbunătăţeşte poziţia*.) De-a Binoee, vom considera că aceea e în plin centru, una de douăzeci… Oh, o vom lăsa pe asta aşa cum este, un cinci… Nu-i prea bine, dar acolo a nimerit. (*Pretinde că ar corbi acuma cu adver* – ACTUL ÎNTÂI

Sarul său.) E rândul dumitale, doamnă Phineus… Nu, nu, dragă doamnă, ţine-o astfel, mâna care susţine, o uşoară tensiune a umărului… Ah, dragă, dragă, dragă doamnă, ochеşte bine, cel mai important lucru e să ochеşti bine! Splendid! Splendid! Rândul viitor vor nimeri ţinta. Un progres remarcabil pentru un începător… Poate am obosit puţin? Ceai? Oh, ceai, doamnă Phineus… Ce drăguţ, desigur, dragă doamnă, sau mi-aş putea oare permite să folosesc un nume mai familiar? în acest moment de tandreţe, Margaret… Oh, Margaret, toată viaţa mea, toată viaţa mea am aşteptat un astfel de… Margaret, mă topesc, plâng, iartă-mă, iartă-mi îndrăzneala, eşti atât de dulce, atât de tandră, oh, atât de neajutorată, şi ai nevoie de protecţia mea, cea mai scumpă dintre iubiri, inima mea, puişorul meu, puiul meu, prinţesa mea… Oh, dragostea mea, dragostea mea…

(*Emoţionat cum este*, *a îngenuncheat în faţa unei perechi imaginare de picioare*. *Intră doamna Letouzel împingând pe doamna Phineus în scaunul ei pe rotile*. *Doamna Phineus doarme*.)

GOLIGHTLY: O, Dumnezeule, cemaifaci, stimatădoamnă… Doamnă Letouzel… Mi se pare că mi s-a desfăcut un şiret. Deşi aş arăta mai neglijent, dar lucrul acesta nu mă sperie, voi purta ghete cu

margini de elastic. N-ar trebui?

LETOUZEL: Şşş, doarme.

GOLIGHTLY: Oh!

LETOUZEL: Crezi că putem sta puţin de vorbă, domnule Golightly? Acum, repede, înainte ca ea să se trezească? După aceea va cere să i se aducă ceaiul.

GOLIGHTLY: Ah, da, ceaiul ei…

LETOUZEL: Cum mai merge?

GOLITHLY: Poftim? N-am înţeles.

LETOUZEL: Dumneata, ea – cum mai merge? Hai să jucăm jocul Adevărului… Suntem destul de bătrâni, nu-i aşa?

Adevăr sau minciună, atâta timp cât vei trăi, Să cazi mort de mă vei minţi.

Haide, domnule Golightly, ei hai, ştrengarule, ştiu cum îţi bate inima. Cine-i cel discret? Dumneata sau eu? Ci

A_2ILUL FERICIRII

Ne-i serveşte ceaiul în fiecare zi, şi totdeauna o roagă pe soră să-i dea două ceşti? Cine aranjează feliile de cozonac sau prăjiturile pe tava ei şi are grijă ca să fie un număr cu soţ? Gine-i zâna dumitale binefăcătoare, domnule Golightly? Doctorul Copperthwaite sau eu? Ei haide, haide, ştrengarule…

GOLIGHTLY: Mă faci să mă ruşinez, doamnă Letouzel, niciodată n-am crezut că se poate observa acest lucru…

LETOUZEL: O inimă tandră e atrasă de o altă inimă tandră, ştii bine acest lucru. Da… Dar… Ah nu… Nu… Totuşi… Dar mă întreb…

GOLIGHTLY: Te întrebi?

LETOUZEL: Poate dacă n-aş fi fost un pic stupidă, un pic prea uşor păcălită, poate din cauza sentimentalităţii… Cred că te-ar înghiţi.

GOLIGHTLY: M-ar înghiţi?

LETOUZEL: Ce s-a întâmplat cu domnul Phineus?

GOLIGHTLY: Domnul? Dar, după câte ştiu, complicaţii post-operatorii în urma unei operaţii de apendicită.

LETOUZEL: Da. Dar complicaţiile nu sunt totdeauna de motiv organic, nu-i aşa?

GOLIGHTLY: Cum? Dar…

LETOUZEL: Nu spun nimic. Numai mă gândesc. Te văd pe dumneata; şi o văd şi pe ea, şi, ah, şi nu e întotdeauna bine să fii prea afectuos şi prea încrezător. Inima încrezătoare este ca un pui fără aripi,

se prăbuşeşte.

GOLIGHTLY: Dar, doamnă Letouzel, mă sileşti să protestez. Acestea sunt insinuări, da, asta sunt, dragă doamnă, îmi pare rău, dar nu găsesc alt cuvânt. Şi pentru respectul faţă de doamna Phineus, trebuie să te rog sau să le păstrezi pentru dumneata, sau cel puţin să nu le spui când nu e ea de faţă, sau cel puţin încearcă să afli o dovadă, dar nu să bârfeşti… Această calomnie, aceste subînţelesuri crude, aceste lucruri subversive… Doamnă, trebuie să insist: nu!

(*Doamna Phineus se trezeşte.*)

LETOUZEL: Şşşş, s-a trezit. PHINEUS: E'patru şi jumătate.

ACTUL ÎNTÂI

LETOUZEL: Nu chiar, draga mea. Patru şi douăzeci.

PHINEUS: Cum?

LETOUZEL: Şi douăzeci. Patru şi douăzeci, draga mea.

PHINEUS: Nu. Şi jumătate. Niciodată nu greşesc ora. Când mă trezesc ştiu imediat cât e ceasul. Ceasul dumitale trebuie să fie în urmă, dragă doamnă Letouzel. Cu zece minute. Da.

GOLIGHTLY: Ai perfectă dreptate, doamnă Phineus. E patru şi jumătate.

PHINEUS: Scuzaţi-mă, nu prea aud bine – ah, domnul Golightly, ce drăguţ că te văd în după-amiaza asta şi ce surpriză plăcută. Da. Ai perfectă dreptate. E patru şi jumătate. Dragă doamnă Letouzel, când pleci, vrei să fii atât de amabilă s-o rogi pe soră să-mi aducă ceaiul. Domnule Golightly, bei şi dumneata? Sper că da. Două cești, draga mea. Roag-o pe soră, da?

(*Doamna Letouzel iese.*)

PHINEUS: Ia loc lângă mine, domnule Golightly.

GOLIGHTLY: Să jucăm partida noastră, înainte de ceai, scumpă doamnă?

PHINEUS: Poftim? Nu prea aud…

GOLIGHTLY: Am spus, eşti dispusă să jucăm…

PHINEUS: Oh nu, cred că astăzi, nu, sunt prea obosită de domino. Doctorul Copperthwaite spune că alb şi negru, repetat atât de des, ar putea să influenţeze vederea mea. Da.

GOLIGHTLY: Azi nu e vorba de domino.

PHINEUS: Nu, nu, nu domino. Doamna Letouzel are s-o trimită pe soră cu ceaiul.

GOLIGHTLY: Am crezut că poate preferi…

PHINEUS: Am cerut ca săptămâna asta să nu-mi dea nici cozonac cu stafide şi nici prăjituri, doar un mic sandviş cu roşii. Trebuie să luăm în consideraţie absorbţia de proteine. Se pare că doctorul Copperthwaite nu-şi dă prea bine seama de pericolul pe care-l prezintă amidonul din dieta mea. Am vorbit cu dânsul despre aceasta. Da. De două ori.

GOLIGHTLY: Nu vrei să jucăm săgeţi?

PHINEUS: Poftim?

GOLIGHTLY: Săgeţi. Uite, acolo e ţinta gata pregătită pentru noi. Sunt trei săgeţi, foarte uşoare, care se aruncă fără nicio greutate. Poate, dacă ţi-aş arăta…

PHINEUS: Nu, nu. Nu vreau domino astăzi. Şotron.

GOLIGHTLY: Şotron?

PHINEUS: Da. Trebuie să tragi câteva linii pe podea, şi apoi – oh, niciunul dintre noi nu este prea bătrân ca să nu poată sări – şi apoi dincolo. Nu-iaşa? Doctorul Copperth-waite spune că e bine să părăsesc zilnic scaunul timp de o jumătate de oră. Dă-mi o bucată de cretă.

GOLIGHTLY: Cretă? Oh, da, trebuie să am…

PHINEUS: Am eu o bucată. (*Scoate o bucată uriaşă de cretă din geanta ei enormă.*) Trasează pătratele.

GOLIGHTLY: Nu cred că-mi amintesc prea bine…

PHINEUS: Eu da. (*Sare din scaunul ei pe rotile şi arată poziţia pătratelor pe scenă, mişcându-se cu o agilitate surprinzătoare, fiind permanent cu două mişcări înaintea lui.*) Unul acolo.

GOLIGHTLY (*desenând repede.*) Aici?

PHINEUS: Apoi două. Aici.

GOLIGHTLY: Aici?

PHINEUS: Acolo.

GOLIGHTLY: Oh. Aici.

PHINEUS: Apoi trei. Trei acolo.

GOLIGHTLY: Aici.

PHINEUS: Încă trei. Încă.

GOLIGHTLY: Da.

PHINEUS: Două.

GOLIGTHLY (*respirând greu*): Oh, oh, oh… Două.

PHINEUS: Şi unul. Şi unul. Şi unul, aici. Aici. Aici. Unul acolo.

Acolo.

GOLIGHTLY: Şi unul, şi unul, şi încă unul… Vrei să începi dumneata?

PHINEUS: Nu, dumneata.

GOLIGHTLY: Eşti sigură că nu doreşti…

PHINEUS: Haide. Haide. Sări!

ACTUL ÎNTÂI

GOLIGTHLY: Dar nu e nevoie de o piatră, de o bucată de… Ca să arunci?

PHINEUS: Arată ceai.

GOLIGTHLY (*scoate o cutie de chibrituri*): Asta?

PHINEUS: Nu.

GOLIGHTLY (*scoate un toc pentru ochelari*): Asta?

PHINEUS: Nu. Nu.

GOLIGHTLY (*scoate un port ţigaret de aur*): Ei bine, tot ce mi-a rămas este…

PHINEUS: Aia. Da.

GOLIGHTLY: Dar, dragă doamnă, e din aur curat…

PHINEUS: Foarte drăguţ. Aia. Da. Acuma sări.

GOLIGHTLY (*sărind cu dificultate*): Unu; şi doi; şi… (*Se odihneşte pe amândouă picioarele.*)

PHINEUS: Nu, nu, nu! Nu trebuie să te odihneşti încă. Stai numai pe un picior. Numai în pătratul ăsta poţi să te odihneşti.

GOLIGHTLY: Ah, dragă. Da. Ah… Ah… Oh, dragă. (*Cade.*) Nu cred că pot…

PHINEUS: Acuma e rândul meu. Regulile sunt precise, vezi. Nu poţi să te odihneşti decât în pătratul din exterior. Acu-ma-i rândul meu. (*Sare.*) Unu. Doi. Oh… Oh… Trei! Am dreptul la odihnă. (*Se odihneşte.*)

GOLIGHTLY: Nu.

PHINEUS: Ba da. E a doua oară, aşa că vezi. E a doua săritură. Aşa că avem odihnă suplimentară. A dumitale a x fost prima săritură, nu-i aşa?

GOLIGHTLY: Dar e prima săritură pe care ai făcut-o.

PHINEUS: Nu. E a doua de la începutul jocului. Acum, mai departe. (*Sare mai departe.*) Unu, doi, trei. Ah… Ah… Acum iar un pic de odihnă. Aici. Da. Iar unu, doi, trei. Este cea de a doua săritură. Acum mai departe: unu, doi, trei… (*Din greşeală, loveşte portţigaretul şi-l*

împinge în afara jocului, dar II *ridică şi îi pune în ultimul pătrat.*) Acasă! Am câştigat. Am câştigat. Am câştigat. Am câştigat. Da. Am câştigat. Am câştigat. Am câştigat. Da. Am câştigat. Am câştigat. Am câştigat. Da. Am câştigat. Am câştigat. Am câştigat.

AZILUL FERICIRII

GOLIGHTLY: Nu!

PHINEUS: Am câştigat.

GOLIGHTLY: Dar te-ai folosit demână. L-ai ridicat cu mâna. Trebuia să-l fi lovit cu piciorul.

PHINEUS: Nu. Nu. Este cea de a doua săritură, vezi. Aşa-s regulile.

GOLIGHTLY: Oh? Aşa sunt? Oh. Trebuie să spun că nu-mi amintesc prea bine ca ele să fie chiar aşa, dar…

PHINEUS: Bem ceaiul? Da. (*Intră sora Jones cu serviciul de ceai.*) Iată-l. Mi-am închipuit că trebuie să sosească acuma. Mulţumesc foarte mult, soră. Eşti atât de amabilă. (*Sora Jones o ajută să se aşeze înapoi în scaunul ei, apoi iese.*) Eu sunt mama, nu-i aşa? Da. Aşa că în timp ce am să torn ceaiul, dragă domnule Golightly, poate ai să-mi cânţi ceva? Are să fie aşa de drăguţ. Poate, cântecul acela melancolic.

GOLIGHTLY: Oh, te rog, nu acela… Mai curând…

PHINEUS: Cel melancolic. Începe, ştii cum începe – despre căpitanul care-şi conduce corabia în zadar, şi apoi despre caşalot. Îţi aminteşti, nu-i aşa? Cântă-l. Da. (*Se ocupă de serviciul de ceai.*)

GOLIGHTLY: Cum vrei, dragă doamnă… (*Cântă.*)

Zadarnic îndrăzneţul căpitan al mării îşi conduce corabia spre o stea, Lumea se roteşte, steaua se-nvârteşte, în depărtate larguri rătăceşte.

Nu poate marca drumul ce-l străbate ochii îi sunt acoperiţi de pleoapele sărate Furtuna îi smulge inima din piept de tot Aşa cum harponul îl ucide pe caşalot.

Caşalotul moare într-un vârtej de sânge iar marinarul pe un ţărm îngheţat se stinge An de an spălat de multe valuri Ce l-au adus pe necunoscute maluri.

ACTUL 1NTII

Viaţa omului e singuratică şi pierdută în timp ce delfinul şi caşalotul Amândoi îşi au înţelesul şi scopul lor.

(*Cântecul îşi pierde din înţeles.*)

Dar el nu găseşte nici înţeles, nici scop Nu găseşte nici înţeles,

nici… În timp ce delfinul şi caşalotul…

Nu cred! Totdeauna am spus că dragostea, doamnă Phi-neus, totdeauna am crezut în ea, şi continui să cred încă, nu poţi să nu admiţi că am susţinut totdeauna aceasta, chiar dacă mi-a lipsit adevărata experienţă, niciodată n-am fost pus la încercare ca s-o dovedesc… Oh, dragă, draga mea doamnă Phineus, n-am ucis în viaţa mea un caşalot, n-am văzut niciodată un caşalot, nici n-am călătorit cu un vapor, cu excepţia drumului făcut în insula Wight când sora mea locuia la Shanklin… Dar, dragostea, desigur că trebuie să fie dragostea, o stea care nu va apune, cred în asta, de ani, de ani de zile, te rog, trebuie să fie adevărat, dragostea este înţelesul, să zicem scopul… Spune-o… Te rog!… Oh, nu ţi-ai terminat ceaiul, doamnă Phineus.

PHINEUS: Oh, nu, fireşte că nu.

GOLIGHTLY: Ştii, eu cred, cred, de ce nu? Nuedreptul dumitale? Desigur, dragă doamnă, nu eşti perfect îndreptăţită… Poate a mai rămas puţin pe fundul ceainicului? Oh, Doamne, oh, Doamne! Atunci… Şi ne-a adus foarte puţine sandvişuri, şi atât de mici, mici de tot… Poate am mâncat unul fără să-mi dau seama? Mă simt sătul, ca şi cum mi-aş fi băut ceaiul. Sunt foarte distrat. Da.

PHINEUS: Da.

GOLIGHTLY: Da?

PHINEUS: Îmi plac tare mult sandvişurile cu roşii. Mă bucur că sunt pe gustul dumitale.

(*Intră surorile şi doamna Letouzel*.)

LETOUZEL: E timpul de baie, draga mea. Nu-i aşa, soră? E cinci şi jumătate, dragă.

AZILUL FERICIRII

PHINEUS: Nu. E cinci şi douăzeci. Ştiu totdeauna cât e ceasul. Nu cred că aş dori să fac baie astă-seară. Astă-seară nu fac baie. Astă-seară nu fac baie. Nu fac baie. Nu…

LETOUZEL: Oh, dar trebuie, draga mea, trebuie să faci baie…

PHINEUS: Nu, nu, nu, nu, astă-seară nu fac baie… (*în timp ce protestează înspăimântată, e scoasă afară pe scaunul cu rotile de către surori*.)

GOLIGHTLY: Faceţi-i baie. Faceţi-i baie. Una fierbinte, clocotită, cu smoală şi pucioasă. Asta merită. E crudă. Oh, aici, aici, am un elrlig de prins peşte, aici… (*Se apucă de gât*.) Şi ea trage de el, îl smuceşte! E crudă!

LETOUZEL: Deci, e adevărat ce ţi-am spus?

GOLIGHTLY: Te-aş ruga, doamnă, să nu te ocupi de ceea ce nu te priveşte. Dă-mi voie, te rog, să-mi ascund nenorocirea în propria mea inimă.

(*Iese. Doamna Letouzel se aşază, îşi scoate cutia cu acte şi începe să le frunzărească, făcând diverse adnotări*, etc.)

LETOUZEL (*când Golightly iese*): Daaa, acum când se pare că orice amestec este eliminat, cel puţin pentru o perioadă de timp, ar fi poate mai bine să verificăm contul nostru curent, hmm…?

O mie de lire a crezut că poate să economisească…

(*Intră Crape, sirecurându-se prin spatele ei. Crape începe să cânte, şi ea sare în picioare, căutând să ascundă actele*, etc.)

GRAPE (*cântă*):

În oraşul nostru o babă trăia în oraşul nostru, tra-la-la

Şi o mie de lire a putut să ciupească

Dar cu mai mult voia să se procopsească.

LETOUZEL: Foarte amuzant, domnule Crape, dar ar fi mai drăguţ din partea dumitale dacă… CRAPE (*râzând în hohote*):

ACTUL ÎNTÂI

Şi o mie de lire, tra-la-la

A putut să ciupească, tra-la-la

Şi o mie de lire a putut să ciupească

Dar cu mai…

LETOUZEL: Am spus că nu mă îndoiesc că eşti foarte amuzant, dar m-ai luat prin surprindere, domnule Crape; şi mai ales, nu mă miră din partea dumitale că te strecori aici, prin spatele unei doamne, în papuci de casă. Asta-i tot. Du-te dracului.

GRAPE: E o manifestare foarte neplăcută, doamnă Letouzel. Prefer să nu ţin seama de ea… He, he, he, te-am văzut cum l-ai expediat pe micuţul nostru Golightly cu un brânci zdravăn dat în spate. Cleşti de crab sau de homar, eh? (*îi ia mina şi-i examinează degetele.*) Sunt puţin cam albastre, draga mea. Aş zice că sunt de homar… Hai să jucăm Jocul Adevărului. Mia de lire a Doamnei Phineus nu e prea uşor de ciupit, aşa cum ai crezut? O bucăţică de ici, o bucăţică de colo, dar în fond n-ai realizat nimic serios… Nu-i aşa?

Adevăr sau minciună, atâta timp cât vei trăi să cazi moartă de mă vei minţi.

Spune… E adevărat? E-n regulă. Acum e rândul dumitale.

Întreabă-mă.

LETOUZEL: N-am niciun chef de jocul acesta copilăresc.

CRAPE: Cum doreşti. Mie îmi place să joc cinstit.

LETOUZEL: Aşteaptă o clipă. Aşteaptă. E rândul meu:

Adevăr sau minciună, atâta timp cât vei trăi să cazi mort de mă vei minţi.

GRAPE: Exact.

LETOUZEL: Ai avut câteva mici conversaţii cu doctorul.

Nu-i aşa, cam de două, trei ori pe săptămână? GRAPE: Eh? Ia ascultă, bătrânico… LETOUZEL: Adevăr sau minciună? GRAPE: Oh… Adevăr. Dar nu cumva să crezi că…

AZILUL FERICIRII

ACTUL ÎNTÂI

LETOUZEL: Ştiu ce fel de lucruri alergi ca să-i spui, domnule Crape, nicio îndoială în privinţa asta! Dar mă interesează mult mai mult ce-ţi spune el dumitale.

GRAPE: Nu mi-a spus nimic… Sau, dacă mi-a spus, a făcut-o în mod confidenţial. Nici n-aş visa că aş putea fi indiscret.

LETOUZEL: Ce ştii despre rente?

GRAPE: Rente? Care rente?

LETOUZEL: Ştiu, pentru că el a vorbit despre ele. M-am dus să-l văd vineri, cu o plângere pe deplin justificată. I-am spus: „Domnule doctor Copperthwaite, costul vieţii de astăzi este foarte, foarte ridicat pentru noi bătrânii care am trecut prin două războaie mondiale". Şi el mi-a spus…

GRAPE: „Ba un un ua-ua, Robinson, Smith, faceţi curăţenie, ştergeţi totul, asta-i tot pentru dimineaţa de azi!"

LETOUZEL: Şi i-am spus atunci…

GRAPE: „Dar pentru noi, cei bătrâni, domnule doctor Copperthwaite, care am trecut prin două războaie mondiale, pensia de bătrâneţe este scandalos de mică. Asistenţa naţională nu ne dă nimic…"

LETOUZEL: „Partidul Socialist mi-a furat în mod deliberat, în 1947, toate economiile".

CRAPE: „Suntem, domnule doctor Copperthwaite, oameni care am trecut prin două războaie mondiale".

LETOUZEL: Şi el mi-a spus…

CRAPE: „Ua, un, ua-ua, soră Brown, soră Jones, cârpe, ligheane,

prosoape, vaselină, unguent…" (*Amândoi izbucnesc într-un râs zgomotos. Crape se oprește primul din acest râs.*) „Doamnă Letouzel, certăreață bătrână, ce vrei să spui când te tot plângi de banii dumitale? Eşti găz –, duită şi hrănită, şi ai şi tratament medical gratuit în acest Bridewell nocturn! Totul e plătit din contribuţiile voluntare ale venerabililor noştri patroni şi de asemenea, într-o oarecare măsură, şi de guvern. Tot ce se cere de la voi, sări-v-ar ochii, este să vegheaţi asupra micilor cheltuieli pentru confortul vostru, cere…"

LETOUZEL: Care…?

CRAPE: „… care cu trecerea timpului vor deveni inutile datorită…"

LETOUZEL: „… rentelor plătite de Ministerul Sănătăţii".

CRAPE: Dar nu voiam să spun asta.

LETOUZEL: Nu. Dar asta este ceea ce a spus el. Mi-e teamă (că şi-a pierdut stăpânirea de sine. Era foarte prost dispus şi furios. Dar asta e ceea ce a spus.

CRAPE: N-am auzit niciodată de aceste rente ale Ministerului Sănătăţii.

LETOUZEL: Nici eu, domnule Crape. Şi doctorul a arătat-o în mod clar că nici nu trebuia s-aud. A devenit roşu la faţă şi a ieşit bolborosind ceva. I-a scăpat fără voie, vezi; dar ce-ar putea să însemne?

CRAPE: Liniştește-te, liniştește-te-iată că sosește Marea Brigadă – „Colonelul a spus – muriţi frumos, măi băieţi. Şi pe Dumnezeul meu, au murit frumos…"

(*Intră Hardrader. Privește în jur căutându-şi câinele, vede că nu este acolo, se întoarce spre uşă, o deschide, strigă „Hector, Hector". Câinele (fireşte, imaginar) intră aparent alergând şi se repede la Crape. Acesta şi cu doamna Letouzel intră în panică. Câinele latră.*)

HARDRADER: Nu, nu, stai, băiatule… Marş de-acolo, Hector, jos băiatule, jos!

LETOUZEL: Trebuie neapărat să vii cu câinele ăsta aici, domnule Hardrader?

CRAPE: Hei, hei, stai drace, stai!

HARDRADER: Jos, băiatule, jos, lasă-l în pace, nu-ţi face nimic, Crape, nu te speria, e blând ca un peştişor de aur. Dacă-i arăţi că ţi-e frică de el, bineînţeles că se repede la tine. Acum Hector, stai jos. Frumos. N-am să-ţi spun de două ori. Aşa-i mai bine. Aşa, vezi… Perfect

disciplinat… Tonul de comandă. A vrut numai să se distreze. Ştiţi, astăzi după-amiază am făcut o plimbare splendidă, Hector şi cu mine, opt mile la dus, opt şi jumătate la întors, peste dealul din parcul spitalului, de-a lungul şoselei principale, al căii ferate, al conductei de gaze… Afară în aer curat, splendid. Am compus două versuri în cinstea naturii… Apoi am cotit pe podul de peste şosea

AZILUL FERICIRII

Şi am venit înapoi, opt mile, plus o jumătate de milă ocolul pe care l-am făcut pe la cimitirul din colţ, la mormântul doamnei Hardrader, flori pe mormânt, câteva cuvinte, am compus un vers în memoria celei duse, Hector i-a acordat un urlet, tot în amintirea ei… Oh, el îşi aminteşte de ea, nu-i aşa, băiatule? apoi din nou acasă pentru ceai, întărit, obosit – splendid.

LBTOUZEL: Ar trebui să ai grijă ca să stea în cuşca lui. Nu e bine pentru alte persoane. Bun băiat, da, bun băiat… Hm, Hector, iar ai început, Hector… Ia-l de aici, omule, ia-l de aici, în numele cerului.

HARDRADER: Hector, am zis să stai jos!

LETOUZEL: E cu totul inadmisibil să aduci un câine atât de mare în spital, domnule Hardrader. Sunt surprinsă că doctorul Copperthwaite…

HARDRADER: Prostii, doamna Letouzel. Gel mai bun prieten pe care l-a avut omul vreodată. Da, s-a obişnuit să stea cu mine în cameră din clipa în care am venit la început aici, dar cineva, care n-a avut altceva mai bun de făcut, s-a apucat şi s-a plâns. Doamnă Letouzel, trebuie să ştii că eu nu sunt un om nesociabil, dar pot să spun că în toată viaţa mea am avut doar doi prieteni adevăraţi. Aceştia sunt doamna Hardrader şi Hector. Hector fiind cel mai bun dintre ei. Aha, băiatule, aha, se apropie timpul să-ţi capeţi biscuiţii… Ceea ce îţi lipseşte, ştii, Crape, este să faci puţin mai mult exerciţiu fizic. Nu-ţi trebuie nimic altceva. Câteva plimbări sănătoase, plimbă-te cu o tricicletă, sus-jos, cu haltere! O să-ţi spun exact ce trebuie să faci când va sosi echipamentul pentru noua sală de gimnastică a doctorului. O să-ţi acord două după-amiezi pe săptămână ca să lucrezi la paralele şi la frânghii. O să fac din dumneata un om cu totul nou. Ai să întinereşti în mai puţin de o lună!

GRAPE: Paralele! Ce tot vorbeşti? N-o să se apuce doctorul să risipească banii ca să aducă paralele pentru cei de vârsta noastră! Eu nici n-aş putea…

HARDRADER: Poate nu acuma, dar cred că ai să constaţi că vei putea. E uimitor ce poate face un om cu un pic

ACTUL INTI1

De antrenament. Trebuie să ştii că echipamentul a fost comandat, în mod categoric. Mi-a spus-o chiar magazionerul. A fost puţin cam surprins, la fel ca… Hm, da… O să ne dea grozav de multă sănătate! Cred că sunt mai în vârstă cu zece ani decât dumneata, Crape, dar uită-te la mine. E un aer curat şi sănătos aici înăuntru… (*Se loveşte peste piept*.) Ce ai dumneata acolo? Ce ai înăuntru? Fum şi ceaţă.

O VOCE (*din difuzor*): Domnul Golightly, vă rog. Domnul Golightly este chemat la camera surorilor, domnul Golightly, vă rog.

HARDRADER: Ha! Se pare că floricica asta bătrână o să se aleagă cu o nouă clismă! Sper să-i facă plăcere. Ha, ha!

O VOCE: Corectăm ultima comunicare. Corectăm. Domnul Hardrader este rugat să se prezinte în camera surorilor şi nu domnul Golightly. Domnul Hardrader, vă rog.

HARDRADER: Desigur că nici prin cap nu-mi trece să fac aşa ceva. N-am nevoie de acest gen de tratament. Mai bine te bazezi pe lenevia ta naturală, proprie. Nu e bine. Nu e bine. (*Cântă cu gesturi care alarmează pe Crape şi pe doamna Letouzel*.)

N-am să mă îndoi şi nici să mă gârbovesc.
Viaţa până la capăt am să mi-o trăiesc.
Şi când o să vină de-aici să mă ia
Ho! Stânga, dreapta, peste obraz le-oi da!
Bang, poc, ho, pleosc, afară – Luaţi-l de aici!
Hardrader, Hardrader.
Hardrader e declarat câştigător.
Ce spui, Hector?
Ho! Apucă-l, ia-l, muşcă-l, ia-l de gât… Luaţi-l de aici!
Viteazul Hector, viteazul Hector, Viteazul Hector e declarat câştigător…

(*Intră sora Brown*. *Hardrader*, *nervos*, *încearcă să iasă pe partea cealaltă*.) Da soră, chiar acum, da… (*încearcă să*

ABILUL FERICIRII

G*onească câinele spre partea mai îndepărtată*.) Du-te, băiatule, ieşi, du-te… Nu eşti agreat aici, nu. Dă-l afară, Crape. Pleacă, ieşi!…(*Câinele este împins afară de Crape şi de Letouzel*.) Oh, da, soră. Da. Într-adevăr, da. Camera surorilor, tocmai mă îndreptam

într-acolo… Da.

(*Hardrader* iese *împreună cu sora*.)

LETOUZEL: Trebuie să vorbesc cu doctorul Copperthwaite. Câinele acela-i îngrozitor. E ceva cu totul ridicol.

GRAPE: Spune că are să mă întinerească? Bătrânul… Să mă întinerească!

LETOUZEL: Scandal şi neobrăzare, câini şi mirosuri, şi bocanci mari, murdari de noroi…

CRAPE: Ce avantaj poate să aibă oricare dintre noi dorind să fie din nou tânăr? Numai când ajungi să fii bătrân poţi să vezi cum toate se aranjează… Ai nevoie de experienţă, ai nevoie de înţelepciune… N-ai să râzi de mine spunându-mi că regret vârsta pe care o am!

LETOUZEL: Oh, cum poţi să crezi aşa ceva, domnule Crape?

GRAPE: Poftim?

LETOUZEL: Vrei să spui că nu mai are importanţă să ştii cum să câştigi, când nu-ţi mai rămâne să cheltuieşti ce-ai câştigat. Am ajuns aici, uită-te la noi, uscaţi, în această instituţie. Singurele lucruri pe care ştim să le facem sunt cele mai rele lucruri pe care le-am învăţat vreodată… Să complotăm şi să facem planuri, plini de zgârcenie şi răutate. Da, de ce nu? Nu avem ocazia să facem nimic deosebit… Ar trebui să încetăm să ne certăm. Ar trebui să fim prieteni.

GRAPE: Ah, da. Ar trebui… Oh, acest stupid Copper-bot-tom, acest fund de cupru, îşi pierde timpul. Ceea ce ar trebui să-l preocupe, dacă vrea să aibă vreun merit, este o adevărată întinerire! Dacă ar putea să descopere un drog care ne-ar face din nou tineri, dar să nu ne distrugă memoria ei? Atunci da, ar fi ceva grozav.

LETOUZEL: Cine ştie? Poate că se ocupă.

GRAPE: Stai o clipă…

LETOUZEL: Ce vrei să spui cu stai o clipă…?

ACTUL ÎNTÂI

GRAPE: Oh, stai o clipă… Vorbim prostii. E prea mult ca să putem spera… El a zis: o sală de gimnastică. De ce să construiască o sală de gimnastică? Am dreptate?

LETOUZEL: Cred că da…

CRAPE: Stai o clipă. Ai spus: rente ale ministerului. De ce să ne dea nouă rente? Lucrul acesta nu a fost prevăzut prin niciun act al parlamentului, după câte ştiu. Am dreptate?

LETOUZEL: Ai dreptate, n-a fost…

GRAPE: Dar să presupunem…

LETOUZEL: Să presupunem…

CRAPE: Să presupunem că ai fi o sirenă, că ai avea o minunată coadă argintie… Înţelegi? Ai nevoie de apă ca să poţi înota!

LETOUZEL: Înţeleg.

CRAPE: Dar să presupunem, să presupunem, că în loc de sirenă ai fi o tânără femeie! Ai avea nevoie de un fel de zestre ca să poţi porni în viaţă! Şi dacă eu aş fi tânăr… Paralele! Aş putea să mă balansez pe paralele! Oh Doamne, aş sări ca o maimuţă!

LETOUZEL: E prea puţin probabil.

GRAPE: Nu? Nu crezi? (*Scoate afară hârtia pe care a găsit-o în Scena 1*.) Priveşte ce-am aici. Nu lua în seamă formulele. Priveşte la aceste nume. Vârstele optime, reducerile calculate, iată-ne aici, luni, ani, vezi! Vezi ce face doctorul?

LETOUZEL: E chiar aşa!

CRAPE: Cu asta se ocupă!

AMÂNDOI: Ne va întineri! (*Speriaţi deodată de un zgomot, rămân nemişcaţi spunând „Şşşşş*! *u*)

CRAPE: Totul e-n ordine. Nu-i nimic. Cineva a închis o uşă…

LETOUZEL: Când se vor întâmpla toate astea?

CRAPE: Am fost la el azi dimineaţă. A avut loc un fel de accident. Cred că din cauza lui lucrurile vor întârzia puţin. Avem timp să ne gândim.

LETOUZEL: Daaa… Dar cum de îndrăzneşte? Cum de îndrăzneşte? Fără să ne spună niciun cuvânt!

AZILUL FERICIRII

CRAPE: Chiar aşa, cum de îndrăzneşte… Dar dacă stăm şi chibzuim bine, trebuie să păstreze totul secret până când formulele sale vor da rezultate. Ar trebui însă să te gândeşti, ştii, la chestiunea aceea legată de rente.

LETOUZBL: Hm, da, bineînţeles. E un punct de vedere… Ah, se pare că e ceva nepotrivit. Fonduri publice, economii birocratice… Şi tocmai acum când am reuşit într-adevăr să-mi bag nasul în economiile ei… Am găsit! Am să fac o asociaţie împreună cu ea.

GRAPE: Asociaţie… Pentru ce?

LETOUZEL: O mică agenţie, domnule Grape. Ea mai posedă încă ceea ce i-am lăsat din mia ei, astfel că vom putea face investiţii în mod inteligent, în conformitate cu sistemul meu. Toată viaţa am aşteptat un

astfel de lucru. Combinaţie după combinaţie, absolut fără nicio greşeală, au fost date peste cap de la început pentru că niciodată n-am avut suficient capital ca să le pot duce până la capăt. În 1945 totul fusese pus la punct pentru o speculaţie cu acţiunile de transporturi care… Oh, acele ruşinoase alegeri generale! Ingratitudinea neagră a publicului britanic… Dar ajunge cu asta. Îmi voi pune la punct agenţia.

GRAPE: Ce fel de agenţie?

LETOUZEL: O agenţie generală. Fără personal. Numai eu singură (şi bineînţeles, asociatul pasiv, draga doamnă P… Oh, da, ea va fi pasivă!) Clienţii noştri vor scrie, şi eu voi conduce afacerile pentru ei, numai prin corespondenţă. Scrisorile sosesc, afacerea se încheie, scrisorile pleacă din nou, şi beneficiile se adună. Fiecare profit e investit şi fiecare investiţie e profitabilă! Viaţă, domnule Crape, viaţă – pentru a fi trăită încă o dată. Abia aştept ziua aceea!

GRAPE: Am să mă ocup şi eu de afaceri, şi gata. Am să deschid un birou. Import-Export. Ştii, ambalaje, butoaie pentru ulei, cutii pentru budinci de ovăz… Oameni care vor lucra pentru mine… Cincisprezece oameni, cu şorţuri verzi şi cu şepci cu cozoroc de piele. „Încă trei camioane care trebuie descărcate, grăbiţi-vă, ah, ParACTUL 1NTII

Kinson, ce fac copiii? Şi doamna? Bine… Hardrader! Ia traversele alea de fier şi du-le la capătul celălalt al magaziei, până la prânz, şi după ce ai terminat cu ele, poţi să cari baloturile acelea mari direct în pod”.

LETOUZEL: Doar n-ai de gând să-l angajezi şi pe el!

GRAPE: Ho, ho, am s-o fac… Ai să-l vezi din nou tânăr şi ieşit în lume… Va fi la fel de neajutorat ca un copilaş! Cineva din familia lui l-a internat aici de la început. Prea era legat de căminul lor. Ştii, stăteau într-o căsuţă, numai la o depărtare de o milă de aici, şi şi-a cărat aici într-o singură noapte jumătate din mobilă… A nimerit într-o fereastră ovală şi a ieşit cu ea cu tot în grădină I Dar când o să aibă treizeci şi cinci de ani, iar eu numai douăzeci şi şase, o să-l fac pe fenomenul ăsta puternic să muncească pentru mine până când o să se cutremure podeaua sub el! Nou, nou, nou, drace, culcat! Dar cum va fi cu Golightly?

LETOUZEL: Ce-i cu el?

GRAPE: Dacă se însoară cu doamna Phineus, şi poate foarte bine să facă lucrul acesta… N-o să-ţi mai rămână prea mult pentru agenţia

în tovărăşie, nu-i aşa? Un pic de întinerire poate să producă mari schimbări.

LETOUZEL: Atunci ar fi mai bine să-i fac eu curte, iar dumneata ar trebui să ai grijă de Hardrader, dacă vrei să fii sigur de el, înainte de a-i veni vreo idee personală. Dar pentru numele lui Dumnezeu, să nu afle nimeni nimic!

GRAPE: Să mor dacă scot un cuvânt! Ştim numai noi, nu-i aşa, şi nimeni altcineva! Suntem într-o postură de atotputernici, aşa se pare, mână în mână, nu-i aşa?... Ar trebui să ne căsătorim! Cine ştie ce va ieşi din noi? Am putea să fim ca Dumnezeu!

LETOUZEL: Ah, nu, domnule Crape. Preocuparea noastră sunt afacerile, atâta tot.

GRAPE: Oh, dar am fost obişnuit să fiu frumos... Ştii, mi se spunea Dandy Jimmy! Aşteaptă şi ai să vezi! (*Cântă*.)

Din nou pe lumea asta să fii născut la un copil ce trebuie crescut

AZILUL FERICIRII

Acolo unde tânărului îi trebuie un bătrân care să-l ducă pe drumul cel bun.

LETOUZEL (*cântă*):

Iar bătrânului îi trebuie Un tânăr care să-l ducă.

(*Mai cântă încă o dată tot cântecul, de data asta împreună, şi dansează cântând*.)

O VOCE (*din difuzor*): Domnul Crape, vă rog. Domnul Crape este rugat să se prezinte în camera surorilor. Domnul Crape, vă rog.

ACTUL II

Scena 1

DOCTORUL (*din culise*): Robinson! Domnule Robinson! Domnule Smith! Domnule Smith!

(*Intră doctorul, urmat de laborantul Robinson, care duce un balon de sticlă plin cu un lichid. Laborantul Smith intră pe cealaltă uşă şi îi întâlneşte. Duce carnetele cu notiţe*.)

DOCTORUL: Carnetele de notiţe? Ai adus retorta? Ia să aruncăm o privire... Ah, aha, ha. Vedeţi, vedeţi... Un albastru închis, albastru închis, priviţi bine, şi la fund ajunge să capete o culoare neagră. Depunere neagră; albastru – Întocmai cum m-am aşteptat. Mi-a venit printr-o strălucire. Nici n-am visat măcar vreodată... V-o spun, pe Dumnezeul meu, cred că asta este! Ce noroc drăcesc am avut cu bătrânul ăla nebun că ne-a întrerupt tocmai atunci! Habar n-are ce-a

făcut, nu, dar şi-a grăbit propriile sale şanse cu cel puţin o treime, cu jumătate, ar trebui să spun cu trei sferturi… Vedeţi ce-a reuşit să facă? însuşi faptul că s-a produs coagularea poate să fie tocmai dovada de care avem nevoie. Parcă am fost orb de n-am observat imediat. Este una dintre acele descoperiri din istoria ştiinţei care… (*Răsfoieşte prin carnetele sale de notiţe*.) Da, da, aici este, ha: şase virgulă opt-şase-nouă, şaptezeci-şi-doi, patru ori trei ori doi, împărţi, trasezi coordonate, momentul de încovoiere, momentul de încovoiere… Repede… (*Laborantul Smith îşi face loc la masă şi efectuează un calcul rapid pe margine*.) Bine băiatule, bine; e corect… Şi la puterea a treia… Şi iată că am terminat! Aşa. Încă douăzeci şi patru de ore, şi urmează să mai fie o singură schimbare de culoare. Sunt

AZILUL FEBICIMÎ sigur că Ta fi. Apoi vom mai face o uşoară încălzire la lampa Bunsen, vom adăuga soluţii de acotil şi heraclit – jumătate-jumătate, notează acest lucru – şi dacă culoarea devine verde, am reuşit! în orice caz, drumul a fost scurtat! E mai mult decât o scurtare de drum… E mult mai mult decât atâta… De-abia îndrăznesc s-o spun, dar s-a deschis un nou orizont de cercetări. Asta înseamnă, asta înseamnă că voi putea să bag imediat elixirul în fabricaţie, direct pe piaţa mondială! Robinson, aş vrea să faci o scurtă comunicare, de îndată ce ai timp. Trebuie să comunicăm ministerului. Acest lucru schimbă cu totul planurile noastre. O formidabilă, o minunat de formidabilă reevaluare a întregului proiect Copperth-waite! Ştiţi, am de gând ca pe cei cinci să-i întineresc pe la sfârşitul săptămânii viitoare. Vă spun că o să zburde ca nişte capre negre! E în ordine, Robinson. Ia totul de aici. Pune toate la loc. Şi vezi să fii atent să verifici temperatura. Încă douăzeci şi patru de ore. Cum naiba le voi face să treacă? Dă-i înainte, băiatule, dă-i înainte… (*Laborantul Robinson iese ducând balonul de sticlă*.) Dă-mi telefonul. Vreau să vorbesc cu Charlie Sanderson. Ştii numărul lui, nu-i aşa? (*Laborantul Smith scoate din nişă telefonul*. Formează *repede un număr, apoi întinde receptorul către doctor*.) Alo – Charlie?… Aici Jack. Ce mai faci, băiatule? Ha, ha, dă-i înainte, dă-i înainte, mie îmi spui, hi, hi, ai grijă, Charlie, ai grijă, o să te trezeşti însurat înainte de a băga de seamă… Acuma să vorbim serios, Charlie, va trebui să trag chiulul de la meciul de sâmbătă… Nu, nu, desigur că n-are nicio legătură cu ce s-a întâmplat săptămâna trecută, cum îţi închipui că sunt ranchiunos, băiatule? Eram complet ieşit din

formă, mi-am dat şi eu seama, aşa că aţi avut perfectă dreptate când mi-aţi spus-o. Eu ţi-aş fi spus acelaşi lucru… E-n ordine, băiatule, în ordine. Iertat şi uitat. De fapt, sunt în perspectivă lucruri mari la spital… Pe linia obişnuită, ştii, nimic care să cutremure pământul, lighenele şi termometrele… Dar ar putea să fie ceva important şi eu, personal, nu îndrăznesc să încredinţez

ACTUL AL DOILEA

Altcuiva, aşa că… Îmi pare foarte rău… Dar n-ai putea să-l pui pe Jimmy Ricketts să joace în rândul al doilea, iar tipul ăla mare cu mustaţă uriaşă – cum îl cheamă – Hawkins? – să-l treci ca ajutorul tău, şi apoi să-l iei pe cel de la mijloc – ia-o încet Charlie, ştiu că eşti căpitanul echipei, ştiu că te anunţ în ultimul moment. Ştiu, aş putea să fiu grozav, dar nu sunt indispensabil… În orice caz, jucăm numai cu un colegiu de profesori, o să fie depăşiţi, băiatule, nu-i nicio problemă… Nici n-ai să observi lipsa mea… Oh, bine. Asta-i extraordinar de drăguţ din partea ta, Charlie, nu ştiu cum să-ţi mulţumesc, crede-mă… Ce?… Ho, ho, nu! Oh, fii atent la ea, băiatule… Şi nu uita unde ai ascuns cheia de la dormitor… E-n regulă, Charlie, am să ţin minte. Am să le pun la cutia poştală pentru tine. Acte medicale, un plic mare… Ştiu lecţia. Te vom păstra burlac şi de acum încolo…” Da, la serviciul de sănătate. Impozabili pe vecie l la revedere, băiatule, la revedere. Şi mult noroc pentru sâmbătă. O să trec pe acolo seara să bem o bere… La revedere. (*Pune receptorul*.) Mulţumesc domnule Smith. Te rog, pune-l la loc. (*Laborantul Smith pune la loc telefonul*.) Oh, ca să nu uit – aş dori să duci o scrisoare – am auzit lătrând pe coridor un câine, azi după-amiază. Precis că repede de tot o să-l avem iar pe cap pe bătrânul Crape, cu plângerile sale fără de sfârşit. Aşa că sunt decis să termin odată cu asta. (*Laborantul Smith îşi pregăteşte unul din carnetele de notiţe ca să scrie ce i se dictează*.) Către domnul Hardrader. Dragă domnule Hardrader, mi s-a comunicat că în contradicţie cu regulile permanente din acest spital, continui să-ţi păstrezi animalul preferat. Aş fi fericit dacă ai aranja lucrurile în aşa fel încât animalul să fie îndepărtat în decurs de treizeci şi şase de ore, deoarece în caz contrar, nu am altă cale decât să dau dispoziţiile pentru omorârea lui. Al dumitale, etce-tera, etcetera, J. Copperthwaite, medic şef. Semneaz-d pentru mine şi ai grijă s-o primească de îndată… Aceasta va face ca locurile să aibă un aspect mai igienic. Oricum, nu-mi plac câinii… Oiinii… S-ar putea însă să am nevoie

[
AZILUL FERICIRII
ACTUI. AL DOILEA

De acest câine. Anulează scrisoarea. Scrie alta: Câinele urmează să fie predat la biroul meu în decurs de treizeci şi şase de ore, sau în caz contrar… Apoi găseşte pe cineva care se pricepe la lucrurile astea, ca să stabilească costul animalului. Cred că e doar o corcitură, dar n-aş vrea să i-l iau bătrânului fără să-i plătesc ceva… Asta-i tot pentru după-amiaza de azi. Vrei să i-o predai imediat? Mulţumesc.

(*Ies cu toţii*.)

Scena 2

Doamna Letouzel intră pe furiş. *Păşeşte cu grijă*, traversând *scena până la uşa opusă*, *aruncă o privire prin ea*, *apoi se lipeşte de canatul uşii în clipa în care intră*, *încet*, *Golightly*. *El n-o observă*, *nici mănuşa pe care ea şi-a scos-o şi a aruncat-o în calea lui*.

LETOUZEL: Ha, h-mm. (*Else întoarce*, *o vede*, *înclină capul*, *rece dar politicos*, *şi-şi continuă drumul*.) Domnule Golightly! Mi-e teamă că mi-a căzut mănuşa.

GOLIGHTLY: Te rog să mă scuzi, doamnă Letouzel. Eram dus pe gânduri. Te rog să mă scuzi. (*îi întinde mănuşa şi apoi pleacă*.) Bună seara…

(*Doamna Letouzel scoate o exclamaţie exasperată şi după aceea dispare prin uşa pe care a intrat domnul Golightly*. *El se aşază relaxat pe un scaun*. *Doamna Letouzel reintră pe uşa pe care intrase prima oară*, *sau mai curând bagă capul*, *ca să vadă ce face el*. *Domnul Golighibi se scoală în picioare şi se îndreaptă spre ea*, *fără să-şi dea seama că este acolo*. *Doamna Letouzel se retrage în spatele uşii*, *şi când el ajunge în apropierea uşii*, *apare brusc cu un venr strigăt de surpriză*.)

LETOUZEL: Oh! Domnule Golightly, iarăşi! Se pare că ne întâlnim mereu! Mă îndreptam tocmai spre… Ei bine, nu mă aşteptam să întâlnesc niciun domn pe acest coridor, domnule Golightly!

GOLIGHTLY: Doamne sfinte, te rog să mă ierţi! Scuză-mă! Plec imediat în camera mea.

LETOUZEL (*reţinându-l*): Domnule Golightly.

GOLIGHTLY: Doamnă?

LETOUZEL: Îmi pare într-adevăr rău pentru dumneata, domnule Golightly. Te rog, crede-mă când o spun. Vezi că eu ştiu pentru ce ai venit aici.

GOLIGHTLY: Ştii? Oh…

LETOUZEL: Sperai să-ţi acorde o privire, nu-i aşa? Un ultim apel la adresa divinităţii ei implacabile, în clipa în care trece dintr-o cameră într-alta… Dar nu-ţi va fi de niciun folos. N-are să se schimbe niciodată, niciodată… Dragă prietene, te rog, nu te mai gândi la ea!

GOLIGHTLY: Nu… Nu… Nu pot… Şi eşti tot atât de rea, ştii? Da, eşti! Priveşti şi te amuzi. Ştiu ce gândesc ceilalţi: sentimentalul, micuţul Golightly, învârtindu-se primprejur, aruncând priviri galeşe, surâzând afectat, ha, ha, cuceritorul de inimi. Nu e bun pentru altceva decât pentru ca să distreze o bătrână ca ea! însă pot să-ţi spun că pe vremea când eram tânăr, eram admirat! Nu se considera pe atunci caraghios să apari spilcuit şi să te porţi ca un cavaler. Dacă aş putea să fiu iar tânăr, doar pentru o singură seară, doamnă Letouzel, aş demonstra cruzimea şi brutalitatea acestei vârste! Ar fi câteva tinere femei care ar rămâne înmărmurite! Şi aceasta nu-i o simplă poveste!

LETOUZEL: Să presupunem – de ce să nu presupunem? – să presupunem că ai fi tânăr. Să presupunem că şi ea ar fi. Cred, totuşi, că ai lăsa lucrurile să meargă la fel ca acum.

GOLIGHTLY: Oh, nu, nu le-aş lăsa.

LETOUZEL: Ah, nu? Ai smulge-o din inima dumitale, te-ai arunca asupră-i ca un şarpe cu clopoţei şi ai distruge şi inimile altor nenumărate femei! Oh, eşti un desfrânat, o adevărată primejdie pentru femei!

AZILUL FERICIRII

ACTUL AL DOILEA

GOLIGHTLY: Nu m-am gândit să spun aşa ceva. Am avut intenţia să spun că voi putea să-mi îndrept atenţia în direcţia în care mi-ar dicta înclinaţia mea, fără prejudiciul datorat vârstei înaintate şi aspectului meu ridicol.

LETOUZEL: Dar ţi-am spus: are să te înghită.

GOLIGHTLY: Numai din cauza vârstei mele.

LETOUZEL: Nu! Dacă mâine n-ai avea decât optsprezece ani, şi ea ar avea tot atât – nu înţelegi, om mărginit şi stupid ce eşti! – s-ar întâmpla la fel! Şi ea, ea, ar avea peste *treizeci*! Domnule Golightly, ai nevoie de un prieten, un prieten drag, cinstit, care să te păzească. (*Spre public*.) Am spus prea multe. (*Spre Golightly*.) N-ar fi trebuit să-ţi spun. (*Spre public*.) N-ar fi trebuit să-i spun. Afacerile sunt afaceri. Afacerile nu înseamnă pasiune. Pasiune şi mânie: pentru mine, asta

trebuie să fie o afacere. Mi-am ieşit din fire. Cred că sunt o proastă. Dar să vedem ce avantaje pot avea. (*Spre Golightly*.) Voi accepta, ţi-am spus-o. Mai bine să-ţi spun şi mai mult. Am să-ţi spun totul. Vino.

(*Ies*.)

Scena 3

Intră Hardrader cu o foaie de hârtie, *urmărindu-le pe cele două surori*. *Crape* II *urmează*.

HARDRADER (*surprinzând cele două surori într-un colţ*): Scuzaţi-mă, scuzaţi-mă, vă deranjez doar pentru un moment. Nu vă grăbiţi să plecaţi. Pot să fiu un om bătrân, dar nu sunt un strigoi bătrân, ştiţi prea bine. Vă asigur, dacă vreţi să ascultaţi, că vă veţi lămuri singure. Aşa că, ia loc, soră Brown… (*Cele două surori se aşază fără chef*.) Ha, ha, ascultaţi aici un cântecel:

Pe sora Brown eu am văzut-o

Cum jos s-a aşezat

Pe scaun lângă sora Jones.

Două diamante Pe un inel de aur. Privindu-le pe amândouă Inima începe să cânte. Hei, ding-a-ding, ding.

Bineînţeles, a fost doar o improvizaţie. Slabă, slabă, ştiu. Dar ce spuneţi de astălaltă? Este tocmai aceea pe care doream s-o ascultaţi!(*Citeşte*.) Lui Hectore vorba de câinele meu.

Bătrâne prieten, prin viaţă cu tine

Am rătăcit – un om şi un câine – Fără certuri sau discuţii. Câţi

Oameni ar putea să spună acelaşi lucru?

Cât de puţini pot spune, că alături de nevastă.

Anii au trecut atât de uşor

Cum mi-au trecut mie alături de tine!

Vai, cât de puţini!

Ei bine, asta e, aţi înţeles? Există sentiment: dar este el oare şi adevărat? Oh, haide, tinere doamne, nu fiţi timide. Un poem trebuie să fie adevărat, sau nu-i bun de nimic… Aşa că spuneţi-mi, fiţi sincere… DIFUZORUL: Soră Jones, soră Brown, prezentaţi-vă imediat în camera de sterilizare. Vă rog, soră Jones, soră Brown, Ja camera de sterilizare.

(*Cele două surori ies*.)

HARDRADER: Oh. Îţi pierzi tot curajul. De fiecare dată când încerc să le învăţ câte ceva pe aceste tinere, trebuie să fie chemate în altă parte. Totdeauna se întâmpla la fel. Se pare că nu au niciodată un moment liber.

GRAPE: Se consideră că sunt în timpul serviciului. Aceasta şi explică de ce sunt chemate.

HARDRADER: Dar dacă ar fi în timpul lor liber, îţi închipui că ar sta să mă asculte mai mult de două minute? Nu doresc decât să danseze cu doctoraşi cu chipuri gălbejite, la aceste, aceste serate cum le zice – mi se pare „boogie-woogie" – până noaptea târziu. Nu e acelaşi lucru

AZILUL FERICIRII

Dacă le-ar interesa să facă şi un pic de mişcare în aer liber. Uită-te la doctorul Gopperthwaite, sunt sigur că joacă destul de bine rugbi în fiecare sâmbătă, dar cine îşi bate capul ca să-l susţină? Nimeni din acest spital. Cu excepţia mea. Nimeni. (*Intră laborantul Smith cu scrisoarea*.) Ah, domnule Smith, o scrisoare pentru mine? Mulţumesc! Ce s-a întâmplat? A-a, aşteaptă o clipă – domnule Smith, ascultă, ascultă, aşteaptă, te rog… (*Laborantul Smith iese*.) Despre ce-o fi vorba? CRAPE: Probabil că e de la director. HARDRADER: Sper că nu s-a întâmplat nimic rău. CRAPE: E numai obişnuita rutină birocratică… Eşti de atâta timp aici că ai ajuns s-o cunoşti. HARDRADER: Doctorul Copperthwaite trimite scrisori doar în cazul când ceva nu e în regulă. Ai putea să crezi că e vreo… Vreo descoperire mai serioasă, vreau să zic, de pildă, la ultimul meu examen radiologie? Cancer? TBC? CRAPE: La vârsta dumitale? HARDRADER: De ce nu? CRAPE: Ei bine, la vârsta dumitale, de ce-ţi mai baţi capul?

Toţi o aşteptăm, nu-i aşa?

HARDRADER: Totdeauna m-am mândrit de constituţia mea robustă. Totdeauna am fost fericit să mă gândesc că atunci când voi pleca, voi pleca… Drept. Deodată. Să rămân în picioare până la sfârşit. Niciodată n-am avut o răceală, niciodată n-am tuşit… Ceea ce nu s-ar putea spune şi despre dumneata…

CRAPE (*respirând zgomotos pe nas*): Răceală şi tuse nu înseamnă nimic…

HARDRADER: Ba da, sunt simptome. Da, că există ceva care poate să mă înspăimânte, e că s-ar putea să mă pomenesc – să zicem, cu cancer, fără niciun avertisment, fără niciun simptom. De fiecare dată când doctorul ne examinează, îmi spun – „Nu de data asta, Doamne, nu de data asta!"

GRAPE: De ce n-o deschizi?

HARDRADER: S-o deschid… Drace, cine e înspăimântat? Cui îi

pasă cât negru sub unghie de ce spune un bleste – ACTUL AL DOILEA

Mat de tânăr chirurgi Ha… (*Rupe plicul*, *scoate scrisoarea şi o citeşte*.) Oh, Doamne Dumnezeule… Oh… Crape, eşti om?

CRAPE: Ce fel de om? HARDRADER: Care respiri. Simţi. Trăieşti. Un astfel de om. Ei bine, eşti? GRAPE: Ce s-a întâmplat?

HARDRADER: Citeşte-o. Omul care a scris-o n-a fost om. Chiar dacă scrisoarea nu e decât o simplă glumă, o glumă de prost gust a unui tinerel, n-a putut îi scrisă de un om. Pentru că e o scrisoare inumană, şi pot să-ţi spun, Crape, că m-a făcut să-mi doresc moartea.

GRAPE (*după ce a citit scrisoarea*): Oh, vai de mine, domnule Hardrader, vino-ţi în fire, omule, haide, bătrâne prieten, sus fruntea, sus fruntea, cu toţii în jurul drapelului. Câinele este tot la dumneata, nu-i aşa? HARDRADER: Da, cred. Îl ţin într-o baracă în partea de nord a terenului de tenis. Îl hrănesc zilnic, pretextând că mă duc să văd cum arată peluza. Toată lumea ştie că îmi place să inspectez în mod regulat terenurile de sport, şi am crezut că pot să fiu în acest i-el sigur. Bineînţeles că unele surori sunt la curent cu secretul meu. Dar le-am spus: „Vă rog, închideţi ochii”. Şi ele sunt fete bune, cinstite. Aşa au făcut. Dar acum… Crape, Crape, pentru Dumnezeu, ce să mă fac? GRAPE: Dă-mi mie câinele. HARDRADER: Să-ţi dau…

GRAPE: Scoate-l afară din baracă. Lasă-mă să-l iau. Şi nu mă întreba unde am să-l duc. Când vor veni să-ţi ceară să-l predai, vei spune, cu toată sinceritatea, că nu ştii unde se află. O să le spui că a fugit. Ce poate îi mai simplu? HARDRADER: Dar ce-are să se întâmple atunci? Hector nu poate trăi fără mine, vezi, el…

GRAPE: Dar se înţelege că îl vei primi inepoi, bătrâne prieten. Când se va termina toată această vânătoare. Dar să nu-l mai adăposteşti din nou în baracă. Nu. Acum, fii atent. Ce zici de vechea seră dintre rododendroni, la

AZILUL FERICIRII

Vest de pavilionul de crichet? O să te duci acolo ca să vezi în ce stare se află poarta, nu-i aşa? Ai prins ideea… Eh?

HARDRADER: Înainte, niciodată nu l-aş fi încredinţat pe Hector altcuiva. Şi apoi, mai este ceva. Cum pot să-ţi mulţumesc? Nu sunt un om care să rămână vreodată cuiva îndatorat. Vezi, nici măcar nu-mi dau seama cum pot să mai trăiesc după toate astea. E un lucru pe care nu l-am recunoscut până acum, dar sunt bătrân, Crape, un om bătrân, mai bătrân decât dumneata. Şi şocul produs de această despărţire ar

putea… GRAPE: Despărţire temporară. HARDRADER: Totuşi, e o despărţire, mai ales una pe care n-am s-o pot suporta.

CRAPE: E adevărat că nu mai ai mult de trăit… HARDRADER: Nu. Nu mai am, acum. În niciun caz, acum. Astăzi ştiu prea bine că sunt prea bătrân pentru toate acele lucruri pentru care am trăit. Energie. Vigoare. Putere trupească. Prietenie. Hector. Ce importanţă mai are dacă Hector va fi omorât? Şi eu sunt un om mort. Am fost un om voinic, puternic. Da. Crape, am fost. Dar vezi, totul s-a terminat. Această scrisoare… CRAPE: Oh, nu, bătrâne prieten… HARDRADER: Ce vrei să spui?

CRAPE: N-aveam intenţia să ţi-o spun… (*Spre public*.)

Nu aveam intenţia să i-o spun. (*Spre Hardrader*.) Dar te-ai prăbuşit într-un asemenea hal, încât se pare că sunt obligat să fac lucrul acesta. (*Spre public*.) Prea puţin îmi pasă de ea, mă credeţi? Sau vouă vă pasă? Nu, nu vă pasă, pentru că eu sunt cel mai iute dintre noi amândoi: asta o ştiţi… Şi oricare ar fi planurile ei, tot eu am să fac plăţile la sfârşit. (*Spre Hardrader*.) Bătrâne prieten, îl vom salva pe Hector. Şi vei înţelege imediat cât de mult merită să facem acest lucru. Vorbeşti despre o răsplată? Aha, o să ai curând ocazia. Hai vino, am să-ţi spun ceva. După aceea vom găsi câinele. Hai, vino, vino, bătrâne prieten, bătrâne prieten.

(*Ies amândoi*.)

Actul al doilea *Scena 4*

Telefonul sună *în nişă*. Laborantul *Smith intră grăbit*, *scoate aparatul şi în acelaşi timp se pregăteşte să răspundă*. *Înainte de a începe să vorbească*, *intră doctorul şi îi ia aparatul*.

DOCTORUL: E-n ordine, domnule Smith, în ordine… Vorbesc eu. Alo, aici medicul şef… Poftim? N-am înţeles. Alo! Ei drăcie, a închis. Ridici telefonul, şi cineva de la capătul celălalt îţi spune: „Vreţi să închideţi un moment, vă rog, vă dau imediat legătura!”… Şi al dracului să fiu dacă ştiu cu cine urmează să-mi dea legătura. Pe cât sunt informat, ar putea fi şi palatul Buckingham. Alo, maiestate, ce drăguţ că mă chemaţi! Da, bineînţeles, maiestate, ora cinci e splendid… Trebuie să mă îmbrac în ţinuta de curte, sau cea de gală?… Ah, iar sună! Alo, da?… Da, da, desigur, aici Copperthwaite… Poftim? Bună dimineaţa, sir Frederick… Îmi pare foarte rău, n-am recunoscut… O, Doamne, Doamne, nu nu nu, sir Frederick, orice oră din zi îmi convine, cu excepţia momentului când… Oh. Duminica. Înţeleg… Desigur, nu pot să

spun nu. Dar aş fi mult mai fericit dacă aţi reuşi, sir, dacă aţi găsi posibilitatea să amânaţi cu o săp-tamână. Vedeţi, trebuie să… Cum să nu, dacă puneţi problema în felul acesta, o da, desigur, sir Frederick. Da… Duminica. Foarte bine, şir… Nu, nicio întrebare, nu. Nu, nu, nu. Totul e în ordine, sir Frederick. Sunt încântat. Foarte mândru să vă văd aici. Da… Şi la revedere, sir. (*Pune jos receptorul*.) Şi la revedere, sir. Şi dumneavoastră, sir. La revedere, la revedere, la revedere. Vorbesc ca să-mi împac conştiinţa, asta-i tot. Pentru existenţa mea fără griji. La revedere!… Uite, Smith a plecat! Uite-l cum dispare. A zburat ca o rândunică. Vreţi să ştiţi cauza? Sir Frederick, nimic mai mult. Lordul Primar şi Episcopul. Primăria şi doamna Episcop. Consilierul Municipal şi doamna Consilier Municipal, cred. Jumătate din ministerul acela blestemat, direct din

Azilul fericirii

Whitehall. Vin toţi, duminica. O vizită oficială. Ar trebui să cumpărăm nu drapel. Trebuie găsit un covor. Roşu. Cornuri, ceai, prăjituri cu frişca. Dar n-am să le dau de băut. Aici e un spital, nu club de distracţii. Fără băuturi, fără spectacole de cinema, fără dans, fără biliard… Asta-i comunicarea lui Robinson, ştiţi… E mult prea zelos băiatul acesta… I-am spus să nu fie prea melodramatic. Vor să vadă elixirul, şi vor să-l vadă la lucru. Nu sunt pregătit pentru spectatori! Cine cred ei că sunt? Or să ne ceară un satelit sau o coborâre în batiscaf, înainte ca să ştim cum stăm… Bine, să organizăm totul. Pune umărul la cârmă, băiatule, propteşte-te cu spinarea de zid. Or să vină duminica. Formează, te rog, 36786. Şi apoi, poţi să pleci. Doresc să vorbesc ceva personal. (*Laborantul Smith formează numărul*, *îi întinde telefonul doctorului*, *şi după aceea iese*.) Alo, tu eşti, mamă? Aici e Jack… Da, sunt foarte bine, mamă… Acum ascultă-mă… Numai o clipă, mamă, vreau să-ţi spun… Asta îţi spun, mamă, nu pot veni duminica. Bineînţeles că nu ţi-am spus-o, ţi-o spun acum. Ascultă-mă, nu pot veni duminica pentru că vine aici un tip de la ministerul sănătăţii cu o grămadă de granguri, ca să viziteze spitalul, şi trebuie să fiu aici… Nu, mamă, nu pot să nu-i întâmpin. Nu e o vizită de curtoazie, e ceva oficial, şi… Acum, ascultă-mă, îmi pare rău… Şi eu aş vrea să viu acasă tot atât de mult cum vrei şi tu să mă vezi… Oh, a fost? Am invitat-o eu? Pentru numele lui Dumnezeu, lasă-mă să-mi invit propriile mele prietene la o ceaşcă de ceai… Ştiu că Joyce este o fată drăguţă, sunt sigur că e o fată splendidă, o să fie fără discuţie o soţie minunată pentru cine ştie ce

tâmpit… E-n regulă, mamă. Î – i pare rău. Limba e mai ascuţită decât sabia, sau gândul merge mai încet decât cuţitul, sau nu mai ştiu ce se spune în astfel de ocazii. N-am vrut să fiu vulgar. Te rog să-i prezinţi scuzele mele, spune-i lui Joyce că regret foarte mult. Dacă vrei s-o inviţi la ceai, poate să vină la viitorul week-end… (*Se aude un lătrat. Doctorul îşi dă seama că a apărut un câine pe scenă*.) Ce-i asta? Dă-l afară de aici!

ACTUL AL DOILEA

Dă-l afară! Afară! Smith… Te-am chemat, Smith. (*Intră laborantul Smith*.) Dă-l afară pe câinele ăsta blestemat! Cine i-a dat drumul înăuntru? E un câine în cameră, trebuie să închid telefonul… Nu mamă, nu, e un afurisit de câine… Îmi pare rău, mamă… Nu! Sună-mă săptămâna viitoare! (*Pune receptorul jos şi întinde aparatul laborantului Smith*.) Unde ai dispărut? Aici! Nu, nu, prinde-l! Aicil (*Urmăresc agitaţi câinele prin scenă*.) Of, Dumnezeule, dar judecă, omule, du-te la uşa aceea… Du-te, acum, haide, nu-ţi fie teamă de el, n-are să te muşte… (*Laborantul Smith e muşcat, scoate un ţipăt*.) Dă-l afară pe uşă! (*Câinele este dat afară şi ei trântesc uşa după el, apoi respiră uşuraţi. Se* aude *din* nou *lătrat* în *partea* cealaltă *a scenei. Pe partea aceea intră Crape, luptându-se cu câinele*.)

CRAPE: Cuminte, băiatule, cuminte… Hai cu mine, bun băiat, bun câine, Hector, Hector… Nu… Domnule doctor, îmi pare rău, n-are nicio legătură cu mine… Mi s-a părut că vrea să fugă, încercam să-l prind… DOCTORUL: Robinson… Unde-i Robinson? (Intră *laborantul Robinson*.) Cine a lăsat câinele ăsta să intre? (*Laborantul Robinson dă din umeri şi din cap, neînţelegând nimic*.) Ajunge, trebuie să scăpăm de el. Ademeneşte-l, ademeneşte-l afară. Adu ceva de mâncare pentru el – repede… Cum dracu' să ştiu ce fel de mâncare… Carne, ouă, peşte, iute!

(*Laborantul Robinson iese prin dreapta*.) GRAPE: Fii atent la el, domnule doctor, începe să mârâie.

Mi se pare că l-ai supărat.

DOCTORUL: S.ai liniştit. Stai liniştit. Hai. Smith, am spus liniştit. Robinson, unde eşti? (*Laborantul Robinson intră pe scena principală cu o farfurie de mâncare*.) Ce-ai adus acolo? Tocană? E-n ordine, pot să spun că mănâncă tocană, acum atrage-l, atrage-l; trage-l încet după dumneata încet, încet… Uite, cuţu-cuţu, o farfurie de tocană, uite ce tocană bună, vrei să te uiţi… Cuţu-cuţu… Agită puţin farfuria, Robinson, fă un efort ca să-i atragi atenţia, omule… Masa, masa, masa… Cum îl cheamă?

$_2$ILUL

CRAPE: Hector.

DOCTORUL: Hector, băiatule, Hector, masa lui Hector, aşa} băiatule, aşa, vino la doctor… Dă-mi mie mâncarea… (*Ia farfuria cu tocană*.) Doctorul are mâncarea, mâncarea pentru Hector, doctorul pentru Hector, Hector pentru doctor, doctor, doctor, Hector, doctor, mâncare, mâncare, mâncare… (*S-a retras cu spatele până la nişă şi pune repede farfuria înăuntru, trăgând uşa după el chiar în clipa în care iese afară din nişă. Se aude un lătrat atenuat.*) Ce neruşinare! Dracu' să te ia cu mâncare cu tot. De unde a apărut? Hardrader? E al lui?

CRAPE: Dar, domnule doctor, tot ceea ce făceam era doar…

DOCTORUL: Îţi bagi nasul peste tot, asta-i tot ce faci, mereu nasul ăsta roşu, domnule Crape, nasul dumitale gros, plin de bube. Prea mult sânge, domnule Crape. Prea mult. Un nas ca ăsta cere o cataplasmă care să-l umple cu băşici. Am să ţin minte lucrul acesta. Ieşi, piei din ochii mei. (*Crape iese*.) Acum, câinele. Du-te după el – fii atent – pune-l într-un coş, leagă bine coşul, vino apoi iar aici, atent – închide uşa după dumneata. Fii foarte atent. (*Robinson intră în nişă*.) Aşa… Acum suntem cu toţii pregătiţi pentru duminică. Nu mai trebuie să-mi fac nicio grijă. Elixirul continuă să fermenteze conform planului, sir Frederick şi prietenii săi fermentează conform planului, câinele e în coş conform planului… Dumnezeule, pacienţii. Nu m-am gândit o clipă la ei. S-ar putea ca niciunul din ei să nu corespundă… Urgent verificarea, toţi cinci, radiografii, şi tot ce trebuie, Robinson! (*Intră laborantul Robinson venind din nişă, cu o farfurie goală. Intră doamna Letouzel*.) Totu-i gata. Atunci, pregăteşte-te. Toţi cinci la radiografie şi tot ce mai trebuie. Smith, ascultă-mă…

LETOUZEL: Domnule doctor Copperthwaite, dacă îmi permiteţi, susţin că aşa nu se mai poate. Aceasta-i o brutalitate, pur şi simplu mi-a smuls din mâini, mă voi plânge autorităţilor…

DOCTORUL: Soră, soră, soră Brown, soră Jones… Toţi cinci pentru control, fiţi gata, pregătiţi totul…

ACTUL AL DOILEA

(*Doctorul şi* laboranţii *ies în diverse direcţii. Surorile traversează preocupate scena*).

LETOUZEL: S-ar putea să-mi fi greşit dieta, nu ştiu, nu mi s-a spus nimic, dar să-mi servească masa de seară, şi apoi să vină imediat, ca să mi-o ia din faţă… (*Doctorul traversează scena, întâlnindu-i pe*

laboranţi, ce o traversează în sens invers.)

DOCTORUL (*în trecere*): Fişele de evidenţă, fişele de temperatură, tensiunea, repede, repede, repede. Soră Brown, soră Jones, unde mergeţi acum?

LETOUZEL: Nici măcar n-am avut timpul să văd ce era în farfurie. Cred că era o friptură cu fasole. Dar ce mai era acolo? Plăcintă cu coajă rumenă… Coajă grasă, zemoasă, cartofi, dar nu mai ştiu… Nu-mi place prea mult o plăcintă zemoasă şi grasă… Dar tare aş fi vrut să ştiu… (*Intră sora Jones.*) Vă spun, tare aş fi vrut să ştiu… (*Doamna Letouzel iese împreună cu sora Jones*)

Scena 5

DIFUZORUL: Atenţiune, vă rog. Atenţiune, vă rog. Important. Urgent. E vorba de ceva neobişnuit, care nu face parte din programul normal. Domnul Crape, domnul Hardrader, domnul Golightly, doamna Phineus, doamna Letouzel sunt rugaţi să se prezinte de îndată la camera de radiologie pentru o examinare urgentă. Instrucţiunile medicului şef. Vă rugăm ca surorile şi laboranţii să asigure prezentarea de îndată a doamnei Letouzel, doamnei Phineus, domnului Golightly, domnului Hardrader, domnului Crape, pentru ca să fie imediat examinaţi. Important. Urgent. Atenţiune. Atenţiune. Surorile şi laboranţii sunt rugaţi să fie atenţi…

(*Bătrânii – cu excepţia doamnei Phineus* – vin *alergând pe scena suverioară, întovărăşiţi de surori. După aceea pătrund, în scena prin…*

AZILUL FERICIRII

C*ipală şi o traversează ieşind pe partea opusă. Laboranţii traversează scena principală în direcţia cealaltă, întâlnindu-se cu primii la mijlocul scenei. După aceea, cei patru bătrâni împreună cu sora Brown reapar pe scena superioară şi se aşază în rând. Laboranţii reintră în scena principală, apoi apare şi doctorul.*)

DOCTORUL: E toată lumea aici? Unu, doi, trei, patru… (*Doamna Phineus este împinsă pe scaunul ei cu rotile de către sora Jones.*) …şi doamna Phineus. Bine! Soră Brown, aş vrea să fac un examen medical complet al fiecărui pacient, cât mai curând posibil… Nu uita, n-am timp, nici răbdare, aşa că fiecare să fie dezbrăcat şi gata să vină înăuntru, pe rând, din clipa în care am să te anunţ. Ai înţeles? Domnule Robinson, domnule Smith, treceţi la instalaţia de raze Röntgen din camera cealaltă. Şi aş vrea să am radiografiile imediat, chiar în clipa când am să le cer. Soră Jones, dumneata rămâi aici în camera de

consultaţie, te rog. Bine. Grăbiţi-vă. Voi începe cu doamna Phineus exact într-un minut.

(*Laboranţii intră în nişă. Doamna Phineus este ajutată să părăsească scaunul pe rotile de către sora Jones şi condusă spre una din uşi. Doctorul iese pe cealaltă uşă.*)

CRAPE (*cântă*):

Au fost odată cinci sticle verzi
Agăţate de pereţi.
Dar o sticlă verde a răspuns la a doctorului chemare
Aşa că-s numai patru sticle verzi agăţate de pereţi.
De ce suntem agăţaţi aici.
Până acum nu ni s-a spus.
Există un motiv extra-urgent care curând va fi dezvăluit
Dar o sticlă verde deodată s-a răcit…

Din cauza unei explicaţii posibile care i-a cuprins mintea… Aşa cum şade aici imaginându-şi tot felul de explicaţii şi situaţii cu totul deosebite şi urgente şi tot felul de cazuri neprevăzute, dezordini, alarme, provocate sau produse altfel, de către o mână neagră sau de un instrument al fortunei… (*Tuşeşte, strănută şi vorbeşte nedeslu* – ACTUL AL DOILEA

Sit.) …Doctorul Gopperthwaite se interesează de sănătatea noastră… Cum te simţi cu sănătatea, doamnă Le-touzel?

LETOUZEL: Bine.

CRAPE: Domnul Golightly?

GOLIGHTLY: Bine. Cu excepţia durerilor la inimă.

CRAPE: Domnul Hardrader? Domnul Hardrader? Răspunde-mi… Poţi să-mi răspunzi. (*Şoptind.*) L-am scos afară, hau-hau, hau-hau, afară, afară, e-n regulă, afară… (*Hardrader se lamineză.*) Dar cu sănătatea cum stai?

HARDRADER: Oh, pe Jupiter, pe Jupiter…

LETOUZEL: Domnule Crape, dar cum stai dumneata cu sănătatea?

CRAPE: Ştiţi, am impresia că am răcit… Nu cred să fie ceva serios, dar nu ştii niciodată, nu-i aşa, şi în acest anotimp al anului…

LUTOUZEL: Nu trebuie să te alarmezi. Eu nu sunt alarmată. Sunt relaxată; şi tăcută.

HARDRADER: Crape, cred că nu-ţi închipui…

GOLIGHTLY: Dragă doamnă, cred că nu-ţi închipui…

HARDRADER şi GOLIGHTLY: Că astăzi este Ziua!

LETOUZEL: Am spus relaxată, şi am spus tăcută.

GOLIGHTLY: Ah, da, acesta-i cuvântul. Şşş, şşş, foarte bine.

(*îşi duce degetul la buze şi se uită la ea cu o privire semnificativă*. *Crape îşi pune şi el degetul la buze şi îl priveşte pe Hardrader*, *care* îşi *duce degetul la buze şi se uită la Crape*. *Pe scena principală*, *doamna Phineus*, *îmbrăcată într-un fel de cămaşă de noapte*, *este adusă de sora Jones*. *Doctorul intră prin* uşa *din partea opusă*.)

DOCTORUL: Ah, doamna Phineus. Cum te simţi astăzi? Suntem în formă bună, nu-i aşa? S-au făcut radiografiile, domnule Robinson?(*Laborantul Robinson scoate capul din nişă şi confirmă dând din cap*.) Aşa că nu e cazul să ne facem nicio grijă, doamnă Phineus, despre toată această forfotă şi toate aceste treburi medicale. Vreau numai să fac un mic control obişnuit, nimic altceva, nimic special, draga mea, un mic supracontrol… Spune A-a-a-a…

AZILUL FERICIRII

PHINEUS: A-a-a-a…

DOCTORUL: Treizeci şi trei.

PHINEUS: Domnule doctor, te rog… Ce rost au toate acestea acum…?

DOCTORUL: Treizeci şi trei. PHINEUS: Dar, domnule doctor, nu sunt grav bolnavă. Nu, mă simt perfect sănătoasă, de ce să spun treizeci şi trei. DOCTORUL (*loveşte genunchii ei cu un ciocănel mic*): Un, doi, trei, hop! (*Se adresează spre scena superioară*. JVĂ rog, pregătiţi-o pe doamna Letouzel.

(*Sora Brown o scoate pe doamna Letouzel de pe scena superioară*.)

PHINEUS: Vă rog, ce scop are…

DOCTORUL: Un, doi, trei, hop! Bine. Bine. Instalaţia de apă funcţionează bine?

PHINEUS: Poftim, domnule doctor? Oh, da, da, presupun, cred…

DOCTORUL: Da. Cred că da. Mulţumesc. Asta-i tot… Acum, vorbind aşa în general, doamnă Phineus, poţi să-mi spui dacă te simţi în formă. Aş spune că niciodată nu te-ai simţit mai bine, nu-i aşa…? Aş spune că putem să-ţi acordăm încă mulţi ani în viitor, foarte mulţi ani. E în ordine, draga mea, poţi pleca. Soră. (*Sora Jones o conduce afară pe doamna Phineus*.) Radiografiile sunt gata, Robinson?

(*Laborantul Robinson iese din laborator şi-i întinde doctorului*

radiografiile.)

DOCTORUL: Bine. Bine. Nu-i nimica grav că nu dispare vechea pată de iod. Merge. Pentru doamna Phineus raportul este pozitiv. Scrie aceasta. (*Laborantul Robinson scrie*.) Acum următorul, doamna Letouzel. Radiografiile sunt gata, Smith? (*Laborantul Smith scoate capul din laborator şi arată din cap că nu*.) Grăbeşte-te cu ele, şi trimite-o aici când ai terminat.

(*Laborantul Robinson se întoarce în laborator*. *Sora Brown reapare pe scena superioară*. *J*

ACTUL AL DOILKA

CRAPE (*antă*):

Au fost odată patru sticle verzi Ce aşteptau aşezate într-un rând, Sticla următoare a fost coborâtă Aşa că-s trei sticle verzi asudând din fiecare por, Trei sărmani soldaţi recrutaţi pentru război, Pentru moarte sau glorie sau pentru bubuitul tunurilor…

Am fost la Passchendaele, da, am fost, ce îngrozitor talmeş-balmeş, îngrozitor, patru ani în armată, eliberând ciorapi noi pentru oamenii cu picioarele în tranşee, pot să vă spun că a fost un talmeş-balmeş îngrozitor, oh, Dumnezeule cât eram de îngrozit.

(*Tuşeşte*, *bolboroseşte şi strănută*. *Sora Jones o aduce pe doamna Letouzel*, *în cămaşa ei albă*, *pentru ca doctorul s-o examineze*.)

LETOUZEL: Domnule doctor Copperthwaite, dar acest examen nu intră în programul normal al spitalului. Aş dori să ştiu, domnule doctor, pentru că se cuvine ca noi, bătrânii, care am trecut prin două războaie mondiale…

DOCTORUL: Nu trebuie să-ţi faci niciun fel de grijă, doamnă Letouzel, e un examen medical obişnuit, un mic control, draga mea… Spune A-a-a-a…

LETOUZEL: A-a-a-a…

DOCTORUL: Treizeci şi trei.

LETOUZEL: Dar, domnule doctor.

DOCTORUL: Treizeci şi trei.

LETOUZEL: Treizeci şi trei.

DOCTORUL: Se pare că totul este în perfectă ordine.

LETOUZEL: Da?

DOCTORUL: Oh, da… Un, doi, trei, hop!

LETOUZEL: Hop.

DOCTORUL: Un, doi, trei… Poftim?

LETOUZEL: Domnule doctor, ce s-a întâmplat?

DOCTORUL: Încă o dată. Un, doi, trei, hop! Hop! Pot să spun că e numai ceva local. Până duminică ni mai rămâne nicio urmă. Să n-ai nicio grijă, draga mea, nu trebuie

10*

AZILUL FERICIRII

Să-ţi faci griji pentru asta. (*Strigă spre scena superioară*.) Vă rog, să fie pregătit domnul Hardrader. (*Sora Brown îl conduce pe Hardrader de pe scena superioară*.) Cum ne simţim în general, vreau să spun mersul, vorbitul, cititul ziarelor? Instalaţia de apă?

LBTOUZBL: Oh, sunt sigură, sigură, foarte sigură, nicio îndoială…

DOCTORUL: Bine, bine, eşti sigură? Instalaţia de apă?

LETOUZEL: Oh, da, sunt foarte sigură, domnule doctor, vorbesc serios, sunt perfect…

DOCTORUL: Să vedem radiografiile. (*Laborantul Robinson intră aducând radiografiile*.) De-a… Bine… Cred că da. E numai o chestiune obişnuită… Dar, da, încă mulţi ani de acum înainte… Într-o formă splendidă, splendidă. Poţi pleca. (*Sora Jones o conduce afară*.) Ea-i în regulă. Pozitivă. Notează, o doză nu prea mare. Cred că n-ar trebui s-o întinerim prea mult, cel mult până la să zicem, treizeci şi cinci, treizeci. Mă îndoiesc dacă a avut vreodată atâta. Mă îndoiesc dacă poate să-i aibă acum. Domnul Hardrader, când e gata… N-am griji cu el, nici pentru domnul Golightly. Dar Crape? Vom vedea, vom vedea…

(*Laborantul* Robinson *intră* iar *în laborator*.) CRAPE (*cântă*):

Două sticle verzi atârnate de pereţi. Două sticle verzi atârnate de…

GOLIGHTLY: Nu fi nervos.

CRAPE: Nu sunt nervos.

GOLIGHTLY: Eu nu sunt niciodată nervos. De ce să fim nervoşi?

CRAPE: Mi se pare că am răcit. Dar ce importanţă are?

GOLIGHTLY: Pentru mine niciuna, niciuna.

CRAPE: Nici pentru mine. Oricine poate să răcească.

GOLIGHTLY: Chestie de anotimp. Ploaie. Zăpadă. Lapoviţă. Curent de la o fereastră.

CRAPE: Oricine poate să capete o răceală! (*Tuşeşte*.) Sau o tuse?

ACTUL AL RJOILKA

(*Sora Broivn se întoarce pe scena superioară*. *Hardrader*,

îmbrăcat în halat, este condus la doctor de către sora Jones.)

DOCTORUL: Aha, domnule Hardrader. (*Strigă spre scena superioară.*) Vă rog, să fie pregătit domnul Golightly! (*Sora Brown îl conduce pe Golightly depescena superioară.*) Sunt gata radiografiile? Bine. Acum, nu te-apuca să-ţi baţi capul cu toate aceste treburi medicale. Un control obişnuit, nimic altceva! Spune A-a-a-a. Treizeci şi trei. Un, doi, trei, hop… Celălalt, un doi, trei, hop… Instalaţia de apă, de apă, de-a mersul, vorbitul, cititul ziarelor? Buun.

HARDRADER: Domnule doctor, în legătură cu Hector. Mi-aţi trimis o scrisoare…

DOCTORUL: Nu-ţi face griji, bătrâne, totul merge perfect în cea mai bună dintre lumi.

HARDRADER: Vedeţi, l-am căutat şi mi se pare că s-a pierdut. Pierdut, domnule doctor, da, am încercat să-l găsesc, am făcut tot ce-am putut…

DOCTORUL: Nu trebuie să împiedicăm progresul ştiinţei, sunt sigur că dumneata înţelegi, că toate aceste mici sentimentalisme, care în realitate nu au nicio valoare, când le compari, cum se spune, cu cele mai mari binefaceri pentru cel mai mare număr posibil de oameni… Instalaţia de apă e în ordine?

HARDRADER: Cum? Da, e în ordine…

DOCTORUL: Domnul Golightly e gata? (*Sora Jones îl aduce pe Golightly, îmbrăcat în halatul său. Sora Brown reapare în scena superioară.*) Nu te agita, domnule Golightly, bătrâne prieten, în legătură cu toate aceste treburi medicale, e doar un control suplimentar, rutină, rutină. Ai făcut radiografiile? Adu ambele serii. Spune A-a-a-a. Treizeci şi trei. Un, doi, trei, hop. Celălalt, un, doi, trei, hop. Bine, bine, instalaţia de apă, citeşti ziarele, nu-i aşa, bine…

HARDRADER: Domnule doctor, presupun…

DOCTORUL: Cu cât vorbim mai puţin, cu atât e mai bine, asta-i calea, să strângem buzele… Unde sunt radiografiile? (*Intră laborantul Robinson cu două serii de radiografii.*

Îfeo

AZILUL FERICIRII

Ia să aruncăm o privire. (*Strigă spre scena superioară.*) Vă rog, domnul Crape! (*Sora Brown îl conduce pe Crape de pe scena superioară.*) Ambele serii sunt aici? Bine. Nimic serios care să nu poată fi îndreptat prin două împunsături. Deci, sunteţi amândoi în regulă,

pozitiv… Mulţi ani fericiţi! eh? Nu vă faceţi niciun fel de griji. Astă-i tot, soră, condu-i afară. (*Sora Jones îi conduce afară pe Hardrader şi pe Golightly, în momentul în care sora Brown îl aduce pe aceeaşi uşă pe Crape, îmbrăcat în halat. Se întoarce sora Jones.*) Ai făcut radiografiile, domnule Grape? Ăsta-i doar un examen medical obişnuit, aşa că nu trebuie să te tulburi. Instalaţia de apă e în ordine?

(*Infirmierul Robinson se întoarce în nişă.*)

CRAPE: Oh da, domnule doctor. Nu m-a deranjat niciodată. Merge ca ceasul. (*Cântă.*)

O sticlă verde atârnă de perete…

DOCTORUL: Eh, ce? Spune A-a-a-a…

CRAPE: A-a-a-a…

DOCTORUL: Spune încă odată.

CRAPE: A-a-a-a…

DOCTORUL: Hm… Haide, încă o dată.

CRAPE: A-a-a-a… A-a-a-a…

DOCTORUL: Răguşit… Puţin cam răguşit, nu-i aşa? Treizeci şi trei.

CRAPE: Treizeci şi trei.

DOCTORUL: Spune treizeci şi trei.

CRAPE: Am spus.

DOCTORUL: Nu te-am auzit. Mai spune o dată.

CRAPE: Treizeci şi trei.

DOCTORUL: Mai tare. Aşa: treizeci şi trei.

CRAPE: Treizeci şi trei.

DOCTORUL: Ce s-a întâmplat cu dumneata?

CRAPE: Nimic. Nu s-a întâmplat nimic, domnule doctor, mă simt splendid, mă simt în cea mai bună formă…

ACTUL AL DOILEA

DOCTORUL: Gâtul te cam jenează, nu-i aşa? De la bronhii.

CRAPE: Nu…

DOCTORUL: Ba da, ai ceva. Radiografiile pentru domnul Crape sunt gata? Haide, adu-le aici! Sunt puţin îngrijorat pentru dumneata. Nu eşti de loc cum ar trebui să fii.

GRAPE: Oh, domnule doctor, de ce vorbiţi aşa? Nu, domnule doctor, vă rog, nu. Dacă totuşi este ceva, e vorba de ceva cronic, pe care îl am din 1917, ştiţi. Umezeala din tranşee, înţelegeţi, a pătruns în picioarele băieţilor şi ei au adus-o la mine în magazie odată cu ciorapii

ce trebuiau schimbaţi – şi acolo domnea de asemenea o umezeală permanentă, pe toţi pereţii… Dar nu m-a deranjat serios niciodată, cel puţin în ultimii treizeci de ani, domnule doctor, vă rog, domnule doctor, nu este…

(*Intră* laboranţii *aducând radiografiile*.)

DOCTORUL: Ah… Bine, aha… Hm… Hm, de-a… Spune treizeci şi trei.

CRAPE: Oh, domnule doctor, vă rog… Dacă este în legătură cu afacerea cu câinele, vă asigur…

DOCTORUL: Domnule Crape: treizeci şi trei!

CRAPE: Treizeci şi trei.

DOCTORUL: Nu. Nu merge. Treceţi-l ca provizoriu negativ şi notaţi-l cu un semn de întrebare… Poate în şase luni de zile… Dar nu acuma, nu. Nu putem să te lăsăm să-ţi faci singur rău cu un laringe atât de inflamat, nu?

CRAPE: Negativ…

DOCTORUL: Dar nu trebuie să-ţi faci niciun fel de griji, bătrâne, e numai un control curent. Un control medical obişnuit, doar un control, nimic special pentru care să te tulburi. E în ordine, asta-i tot. Să mergem.

(*Iese* doctorul *cu* surorile *şi laboranţii*. *Separat*, *este şi Crape*.)

ACTUL III

Scena 1 Intră Hardrader şi Crape.

HARDRADER: Am trecut. M-a trecut. Mi-a spus că sunt pozitiv. L-a trecut chiar şi pe Golightly. Deşi, Dumnezeu singur ştie că nu am nicio poftă să-l întâlnesc acum treizeci de ani… Uraa! Am zis ura!… Oh, ce mi-ai spus… Hau-hau? Era adevărat, mi-i aşa… Ai făcut-o… L-ai scos afară?

GRAPE: Cum? Oh, treaba aia cu câinele? Oh, da, afară, afară, nu-ţi face griji…

HARDRADER: Când crezi că ne dă doctoria? Va fi o injecţie, sau o pilulă, sau ceva într-un pahar? Dumnezeu ştie, habar n-am, nici n-am visat vreodată că poate să se întâmple aşa ceva… Ştii, l-am întrebat pe Copperthwaite, ştii, l-am întrebat direct…

GRAPE: L-ai întrebat ce?

HARDRADER: Despre câine. I-am spus. Am spus: „Se pare că s-a pierdut Hector”. Am spus: „Ei bine, domnule doctor, ce-i cu asta?” Dar se pare că nu m-a auzit.

CRAPE: Cred că nu putea să te audă.

HARDRADER: Ce s-a întâmplat?

CRAPE: Am răcit.

HARDRADER: Ah! Ia batista mea. E curată.

CRAPE: Naiba s-o ia de batistă afurisită.

HARDRADER: Fii calm, Crape, calm. Fii bărbat. Fii gata pentru noua ta viaţă. Bineînţeles că va fi un fel de şoc, dar…

(*Intră Golightly*.)

ACTUL AL TREILEA

Ăsta Dar

GOLIGHTLY: M-a trecut, mi-a spus că sunt pozitiv, m-a trecut în mod precis! Ura! Am zis, Hardrader, ura!

HARDRADER: Eşti foarte bucuros. De ce? Ai auzit ceva?

GOLÂGHTLY: Eu? Să aud? Oh nu, nu. Numai faptul că am… Că am trecut, am trecut, condiţia mea fizică… (*Cântă*.)

Sunt un bărbat încă sănătos

Un cal de curse la apogeu.

Zece mii de câmpii de un verde strălucitor

La dispoziţia mea, sunt toate ale mele.

Dar şi dumneata eşti bucuros, da, văd lucrul – cineva ştie ceva – spune, ei au aflat? HARDRADER: Oh nu, nu nu, n-are importanţă, nu, sănătatea şi puterea şi viaţa, omule… (*Cântă*.)

Sunt un bărbat încă sănătos Un delfin în mijlocul furtunii, Sar întruna, zece mii de mile Din Australia până la Capul Horn.

(*Intră doamna Letouzel*.)

GOLIGHTLY: Ai trecut? Ai trecut? Da, bineînţeles, că ai trecut, dragă doamnă, felul cum arăţi o spune fără nicio îndoială, ochi strălucitori, obraji luminoşi, aha, aha, am să-ţi dau o sărutare…

(*O sărută în mod spontan*.) HARDRADER: Şi dumneata, şi dumneata, toţi o ştim, nu-i aşa, doamnă Letouzel, nu mai este vorba de niciun secret acum. Toţi l-am descoperit, într-un fel… Toţi am trecut, fiind apţi pentru viaţă… HARDRADER şi GOLIGHTLY (*cântă*):

Băieţii şi fetele ies afară să se joace Strălucitoarea lună luminează ca ziua…

LETOUZEL (*În timp ce Hardrader şi Golightly dansează în jur*): Cine a vorbit? Crape? CRAPE: Lăsaţi-mă în pace.

AZILUL FERICIRII

LETOUZEL (*şoptindu-i*): Ai jurat că vei păstra secretul. CRAPE:

La fel ai făcut şi dumneata, bătrână iepuroaică uscăţivă, dar Golightly a aflat… LETOUZEL: Nu de la mine… GRAPE: Oh, ba da.

LETOUZEL: Şi ce contează? Problema este că totul se desfăşoară prea repede. Doctorul mi-a pomenit ceva despre duminică. Asta nu poate să însemne altceva decât… GRAPE: Asta înseamnă că am rămas pe dinafară. LETOUZEL: Pe dinafară?

CRAPE: Am o răceală. O răguşeală în gât. A apărut azi dimineaţă. Mi-a spus că nu sunt pozitiv. Dar instalaţia mea de apă funcţionează perfect. Urechile, ochii, plămânii, intestinele, toate sunt în perfectă regulă. E crud, îngrozitor de crud, de ce tocmai eu? Dumneata, care nu eşti decât o cutie de tinichea pentru bani pe două picioare smucite pe care le târăşti… (*Spre Hardrader*.) Iar dumneata eşti un câine pierdut care cauţi un alt câine pierdut – tot ce poţi face este să urli într-un şanţ… (*Spre Golightly*.) Dumneata, dumneata, o gogoaşă răsuflată mustind a dulceaţă mucegăită, dacă o să bage drogul ăla în dumneata, vor reuşi să întinerească doar o singură parte, şi atunci poliţia te va urmări pentru obscenitatea dumitale permanentă. Cine doreşte să fie din nou tânăr? Ce o să faceţi când veţi fi tineri? Toate lucrurile pe care doriţi să le faceţi… Ei bine, n-aveţi decât să le faceţi dracului! Cum v-ar place asta? HARDRADER: Aş dori foarte mult să-ţi reamintesc, Crape, că nu te afli numai între bărbaţi.

GOLIGHTLY: Dezamăgirea dumitale personală nu este o scuză ca să insulţi pe ceilalţi, domnule Crape. Consider că eşti foarte grosolan. LETOUZEL: Dă-i înainte, spune tot. GRAPE: De ce nu vreţi să mă lăsaţi în pace?

(*Se duce într-un colţ mai îndepărtat al scenei şi se aşază jos îmbufnat, cu spatele spre ceilalţi. Sora Brown o aduce pe doamna Phineus şi o ajută să se aşeze în scaunul ei cu rotile.*)

ACTUL AL TREILEA

PHINEUS: Mulţumesc, soră, mulţumesc. Da, mă simt bine. Da. (*Sora Brown iese.*) Am rugat-o pe soră să mă aducă la voi, deoarece aş dori să ştiu ce s-a întâmplat. Toată această nervozitate din spital, agitaţia, tulburarea, au apărut atât de brusc… Nu-mi place de loc! Nu! Aceasta nu mai este ceva obişnuit. Domnule Golightly, mi-e frică. Ce se întâmplă aici? Ce anume? Ce?

GOLIGHTLY: Nu prea ştiu cum aş putea să-ţi explic, dragă doamnă Phineus, dar…

PHINEUS (*sărind din scaunul ei pe rotile*): Spune-mi. Spune-mi.

Domnule Hardrader, vom fi omorâţi?

HARDRADER: Omorâţi?... Cerule, nu...

PHINEUS: Ba cred că da. Da. Sunt plictisiţi de noi, nu vor să ne mai hrănească. Doamnă Letouzel, doctorul a luat hotărârea să scape de noi, acesta-i adevărul şi vreţi să-l ascundeţi de mine!

LETOUZEL: Nu. Oh, nu...

PHINEUS: Ba da. Da. Domnul Crape... Ştie, priviţi-l! Uite-l cum şade, da, nu mai există nicio îndoială. S-a întors cu spatele şi plânge.

CRAPE (*întorcându-se cu faţa*): Ce doriţi să ştiţi, bătrână doamnă?

LETOUZEL: Oh, las-o în pace, ea n-are habar despre ce vorbeşte. Nu e întreagă la cap.

CRAPE: Linişte. Şi mai tăceţi o dată!

HARDRADER: Crape, nimeni nu vorbeşte în afară de dumneata.

CRAPE: Am de gând să joc un joc foarte vesel cu bătrâna doamnă Phineus. Ea are să mă scuze – nu-i aşa, vechea mea dragoste – dacă pentru câteva minute o să iau locul domnului Golightly în papucii lui de casă... Adevăr sau minciună, atâta timp cât vei trăi, Să cazi mort de mă vei minţi.

PHINEUS: Nu. Nu. N-am să te las să faci asta, nu trebuie să mă sperii. Doctorul Copperthwaite spune...

CRAPE: Adevăr sau minciună, atâta timp cât vei trăi.

Să cazi mort de mă vei minţi.

AZILUL FERICIRII

PHINEUS: De ce trebuie să iau parte la jocul dumitale? Nu-mi place, nu vreau să-l joc cu dumneata – domnule Golightly, spune-i că nu vreau să... (*Cade înapoi* pe *Scaunul ei cu rotile*.)

GOLIGHTLY: Domnule Crape, te rog, această doamnă în vârstă nu vrea să...

GRAPE: Ba da, vrea. Când joacă cu mine, joacă jocul meu, nu-i aşa, scumpa mea bătrânică, dulcea mea iubită...

HARDRADER: Stai binişor, Crape. Într-adevăr...

LETOUZEL: Lăsaţi-l. Numai un moment. Să vedem până unde merge. (*Spre public*.) Să încerc... Ştiţi despre ce vorbesc. N-am reuşit s-o conving, dar dacă el poate, şi dacă pot apoi să-l cuceresc pe el – îmi va fi de mai mare folos decât Golightly, ce părere aveţi? Priviţi-l, priviţi-l, o va distruge...

CRAPE: După ce vom termina jocul, am să-ţi aduc ceaiul, nu-i

aşa că are să-ţi facă plăcere? îţi voi aduce la ceai tot ce-ţi place, prăjituri, şi dulciuri, şi tarte, şi cozonac din belşug, oh, delicios, delicios… Haide, haide, draga mea…

Adevăr sau minciună, atâta timp cât vei trăi, Să cazi mort de ne vei minţi.

PHINEUS: Adevăr sau minciună… CRAPE: Da?

PHINEUS: Adevăr sau minciună, atâta timp cât voi…

CRAPE: Atâta timp cât vei?

PHINEUS: Nu. Nu.

CRAPE: Haide, haide, da! Splendid, o spui într-un mod splendid… Haide…

PHINEUS: Adevăr sau minciună, atâta timp cât voi trăi, Să cad moartă de te voi minţi…

CRAPE: Aşa e bine, ai spus-o! Acum jucăm cu adevărat. Nu-i aşa? Am să-ţi dau o sărutare (*Osărută*.) Aşa. Pentru că ai simţ sportiv. Să presupunem că ţi-am spus că doctorul urmează să ne omoare…

ACTUL AL TREILEA

PHINEUS: Oh… Oh…

GRAPE: Să presupunem că a avut această intenţie. Ce-ai crede despre asta? Dar sincer, ce vei crede? PHINEUS: Nu vreau să mor. GRAPE: De ce nu? PHINEUS: Nu vreau. CRAPE: Margaret, de ce nu? PHINEUS:

Sunt o bătrână doamnă, bătrână
Şi nu mai am mult de trăit.
Sunt puternică doar ca să iau
Şi nu ca să dau. Nu mai am timp să dau.
Vreau să mănânc, vreau să beau.
Vreau să fiu descălţată.
Vreau să vorbesc, dar nu vreau să merg
Căci dacă merg, trebuie să ştiu încotro doresc să merg.
Vreau să dorm, dar nu ca să visez.
Vreau să joc şi să câştig mereu.
Să trăiesc cu iubire, dar nu să iubesc.
Să mişc lumea dar fără să fiu mişcată.
Asta vreau mereu, mereu.
Lumea să muncească, lumea să fie deşteaptă.
Asta-i ce doresc. Sunt ca un bolovan în mijlocul unei furtuni.
Aici ai vrut să ajungi: acesta-i adevărul.

Aceasta-s eu. Acuma, treci la rând.

CRAPE: Nu, nu. Nu-i rândul meu încă. Rândul meu va veni în curând. Eu joc după alte reguli. Eu joc a doua oară, înţelegi. Da… Acum răspunde-mi. Să presupunem că ai murit. Astăzi. Aici. Acum. Presupunem numai. Şi apoi te-ai născut din nou. Tânără. Puternică. Nu prea drăguţă. Frumoasă ai ajuns numai după ce ai îmbătrânit – ţi-am văzut fotografia de la nuntă, aşa că ştiu cum arătai, ca un măr acru glazurat, aşa arătai. Şi sărmanul domn Phineus, l-ai înfăşurat ca într-un pudding, şi era fiert

AZILUL FERICIRII

În bucăţele, bucăţele! Să presupunem că te-ai naşte din nou…

PHINEUS: Nu ştiu…

CRAPE: Eu ştiu. N-ai îndrăzni să priveşti lucrurile în faţă. Oh, Dumnezeule, ar fi mai mult chiar decât munca silnică… Adevăr sau minciună? Adevăr sau minciună?

PHINEUS: Adevăr. Adevăr. Dar aş dori să fiu un copilaş mic, să mă nasc din nou ca să fiu un mic copilaş…

GRAPE: Să-ţi iasă primii dinţi, să uzi scutecele. Primii dinţi, luptându-te să te târăşti când abia ai învăţat ce înseamnă puterea să mişti un cot sau un genunchi, primii dinţi, împunsături de la acele de siguranţă, zbierete, primii dinţi, opărită cu apa din băiţă, lăsând să-ţi cadă jucăriile peste marginea căruciorului…

PHINEUS: Nu, nu.

CRAPE: Nu! Ai spus da. Sau altcineva a spus „da”?

GOLIGHTLY: Eu spun „da”.

CRAPE: Ai spus da? Pentru ea? Ai auzit chiar acum ce ţi-a spus. Reprezintă singurul dumitale motiv. Mai doreşti şi acum să faci acest lucru, pentru ea?

GOLIGHTLY: Altele… Sunt atâtea alte motive.

CRAPE: Totdeauna au existat o mulţime de alte motive. Câte ai avut?

GOLIGHTLY: N-are importanţă, domnule Crape.

CRAPE: Am să-ţi mărturisesc cum mi se spunea. Mi se spunea Dandy «Fim! Iar dumitale, singurul nume pe care ţi l-ar fi dat vreodată cineva ar fi fost Micuţul-Willy-Cel-Ud. Nu-i aşa că ăsta-i adevărul? (*Spre Hardrader*.) Bătrâne prieten. Bătrâne prieten Hardrader. Jocuri puternice în aer liber şi sport, box şi crichet, badminton şi goană călare peste obstacole. Numai doi prieteni, şi unul dintre ei se află în

mormânt… N-ai reuşit s-o faci să te iubească, aşa că, înăsprit, te-ai îndreptat spre pajiştile verzi ţipând la câinele acela murdar. Dacă ar trebui s-o porneşti din nou de la început, ce-ai găsi?

HARDRADER: Sper că aş găsi o existenţă omenească şi sănătoasă.

ACTUL AL TREILEA

GOLIGHTLY: Nu nu, scuză-mă, nu, domnule Hardrader.

Vei fi tot atât de singurtic cum ai fost totdeauna. O ştiu, deoarece şi eu voi fi la fel. Nu-i îngrozitor? CRAPE: Vezi? HARDRADER: Nu te înţeleg, domnule. Se pare că ţi-ai schimbat cu totul felul de a gândi. Dar de ce vrei să ne schimbi şi pe noi? CRAPE: Eu joc acum jocul adevărului, bătrâne. E cu trei puncte mai sălbatic decât un set reconfortant de hochei… HARDRADER: Un set de tenis.

CRAPE: Hochei, băiatule, hochei. Eu fixez regulile. LETOUZEL: Crape, joacă acum cu mine:

Adevăr sau minciună, atâta timp cât voi trăi, Să cad moartă de voi minţi.

CRAPE: Adevăr sau minciună, tara – ta-tum-tum… Ah, cunoaştem restul poveştii… Începe dumneata prima.

LETOUZEL: Nu. Dumneata.

PHINEUS: Iată doi jucători puternici. Domnule Golightly, domnule Hardrader, aşezaţi-vă lângă mine şi îi vom privi cum joacă. (*Aceştia se execută*.)

GRAPE: Dumneata nu doreşti întinerirea. Nu există nicio diferenţă între dumneata şi el, şi între el şi ea. Toată viaţa ai alergat să pui mâna pe bani; şi n-ai nici măcar o jumătate de penny.

LETOUZEL: Ho, bo, n-am?

CRAPE: Mia de lire a doamnei Phineus… Nu ai nimic din ea, bătrâno, şi niciodată n-ai avut, pentru că nici ea n-a primit-o. Totul pluteşte în aer, ticăie, bom-bom, doctorul Copperthwaite păstrează totul, dă bani de buzunar pentru ceai şi pentru vopseaua dumitale de păr. În regulă. Să zicem că ţi-a donat mia de lire, şi a semnat cu mâna ei scorojită o sută de acte învechite… Dar cât din aceşti bani ai văzut în realitate până acum? Bani gbiaţă? Bani bătuţi pe muchie?

LETOUZEL: Dumneata nu înţelegi principiile din lumea finanţelor. Eşti un bătrân lipsit de educaţie, ce poţi şti

AZILUL FERICIRII

Despre poezia şi visul unei hârtii de valoare? Un şerveţel în care

să-ţi sufli nasul, atâta poţi înţelege.

GRAPE: Am o răceală. N-am ce să fac. Ăsta-i blestemul meu. Orice fac se îneacă într-un guturai. Este o neputinţă neurotică, nu-i greşeala mea. Aşa că nu te apuca să-ţi baţi joc de mine! Dar mi-ai spus adevărul. Nu doreşti banii. Tot ce vrei este noţiunea banului. Acum, chiar acum, la vârsta dumitale… Acesta este singurul lux care-ţi place. Dar acolo… În lume, printre staţiile de autobuz, şi supermagazine, şi locuri de parcare interzisă, trebuie să pui mâna pe bani adevăraţi, sunători – altfel singurul loc unde ai să ajungi va fi înapoi la Azilul Fericirii, când vei avea şaptezeci de ani. Ce s-a întâmplat cu domnul Letouzel?

LETOUZEL: Poftim? Să nu ne îndepărtăm de subiect. Ce-i cu el?

CRAPE: Jucăm jocul. Trebuie să-mi spui. Foarte bine. Am să-ţi spun eu. N-a existat! Ai fost toată viaţa doar o fată bătrână, care ai trăit de pe urma unor mici acţiuni la căile ferate, şi când şobolanii s-au apucat şi au făcut naţionalizarea, ai văzut că nu mai ai nicio scăpare decât să te predai în mâinile lui Copperthwaite.

GOLIGHTLY: La fel ca şi noi…

GRAPE: Sărmanii. Bătrâni sărmani. Singura voastră investiţie sigură a dispărut peste noapte, şi dacă aţi fi îndrăznit să riscaţi mai mult…

LETOUZEL: N-am avut noroc. N-a fost greşeala mea. Nu râde de mine.

GOLIGHTLY: Sunt sigur că dacă doreşte să se numească doamna Letouzel, are acest drept. Dacă socoate că-i convine. Este, ceea ce numim, un titlu de complezenţă. Nu mă aştept să poţi înţelege un astfel de lucru, domnule Crape.

GRAPE: Oh, treci peste asta, treci… Cred că mi-am expus punctul meu de vedere. Există aici măcar o singură persoană care are cel puţin un singur motiv să dorească să devină din nou tânără?

LETOUZEL: Adevăr sau minciună. Dar dumneata?

ACTUL AL TREILEA

CRAPE: Am considerat că am fost clar. Eu am fost respins. LETOUZEL: Da, ai fost. Şi nu te bucuri de loc, cioclu dezgustător ce eşti. Ne-ai făcut să ne ridicăm împotriva noastră înşine şi ne-ai dezgustat până peste cap cu ce am fost întreaga noastră viaţă. Este, în fine, ziua dumitale, nu-i aşa? N-ai fost niciodată atât de fericit, din copilărie şi până acum. Şi, slavă Domnului, domnule Crape, în sfârşit ai simţit că ai

ajuns la putere!

CRAPE: Adevăr sau minciună, am simţit.

LETOUZEL: Nu. Adevăr sau minciună, nu! O crezi acum, pentru că ai rânjit şi ai mârâit şi te-ai băgat în sufletul nostru, până când ne-am schimbat hotărârea, şi vom rămâne împreună cu dumneata la vârsta dumitale şi vom muri împreună – în tovărăşia dumitale? Poate o vom face. Dar cu totul pentru alte motive… Am ascultat tot ce-ai spus… Bine, bine, şi-a făcut efectul. Da, suntem umiliţi. Vezi, ne-ai speriat. Suntem ca nişte viermi. Bătrâni. Nu vrem să murim, dar niciunul dintre noi n-a declarat că mai doreşte să trăiască. Să aruncăm o privire în jurul nostru! Cui îi pasă?

CRAPE: Nu ştiu despre ce tot vorbeşti, dar aş spune că nimănui.

LETOUZEL: Şi ai avea dreptate. Nimănui, nici chiar doctorului. Nici chiar lui, numeşte-l Dumnezeu, mare preot, sau medic şef, Marele Paznic al Misterelor… (*Cântă*.)

Scoteţi-vă pălăriile, înclinaţi-vă adânc Marele Rege poartă coroana, îşi conduce ţara cu mână forte şi dirijează, şi toate măsurile au fost trecute în scris.

Măsurile pentru mine şi pentru tine
În numere atât de clar spuse…
Ni se spune că eşti un câmp şi eu un copac
Şi tu o casă sau un drum.

Dacă vrea să smulgă din rădăcini sau să reclădească, Să ridice mai sus ori să lase neschimbat ori să ardă.

Îşi trasează noua sa linie – noi îl ascultăm în clipa în care o vrea, Suferim, îl lăudăm, învăţăm.

Învăţăm cum să iubim şi cum să fim supuşi – Să zicem – ca o înspăimântată tânără soţie. Orice zi şi orice oră am încredinţat-o puterii sale Până la capătul vieţii noastre şi dincolo de ea…

Aceasta-i nemurirea: el ne-o acordă şi noi i-o înapoiem. Este păzitorul neîndoielnic a tot ce este bun în noi. Siguranţa. Încrederea. Deşi anumite persoane au spus că n-a reuşit să salveze echipa sâmbăta trecută la fotbal… HARDRADER: Ah… Da…

LETOUZEL: Se bazau pe el ca să pareze golurile; când s-a întors de la meci înjura furios… O ştiu pentru că l-am auzit. Le-a încasat pe toate, a trebuit să-şi ceară scuze, vă spun fiindcă l-am auzit…

HARDRADER: Chiar aşa, şi eu l-am auzit!

LETOUZEL: Să-şi ceară scuze – Copperthwaite – cu toată umilinţa căpitanului de echipă… Dar cu toate acestea, copii nebuni ce sunteţi, nu izbutim decât să fim nişte viermi. Şi el spune „Răsuciţi-vă viermilor, răsuciţi-vă", şi crede că nu avem de ales!

GOLIGHTLY: Eu nu sunt un vierme. Nu sunt un vierme. Numele meu este Henry Golightly şi merg pe două picioare.

HARDRADER: Două picioare. Zece degete la picioare. Două braţe. Zece degete la mâini. Coaste. Umeri. Şira spinării. Chiar dacă şira spinării se îndoaie, ea îmi aparţine totuşi mie.

PHINEUS: Domnule Crape…

CRAPE: Am citit în biblie. Dumnezeu a zis, a zis, după ce şarpele i-a ispitit, îmi amintesc că a zis: „Pentru că ai făcut aceasta…" i-a spus…

PHINEUS: Domnule Crape…

GRAPE: „… blestemat să fii mai mult decât toate dobitoacele şi mai mult decât orice vieţuitoare a câmpului. Să mergi pe pântecele tău şi să mănânci ţărână"…

PHINEUS: Domnule Crape…

ACTUL AL TREILEA

CRAPE: „… în toate zilele vieţii tale. Pentru că ai făcut aceasta". Iată, asta-i soarta voastră cea adevărată. Nu-mi vorbiţi despre schelet.

PHINEUS: Domnule Crape. Te rog. Te rog. Ce vrea să facă doctorul? Nu ne-ai spus încă.

CRAPE: „Pentru că ai făcut aceasta", a zis Dumnezeu. Ce-am făcut? Am îmbătrânit. Asta am făcut… Şi doctorul… Oh, doctorul? Are să ne dea ceva, draga mea, ca să ne facă din nou tineri. Nu are nicio importanţă. N-are să-ţi placă. Nu-ţi face griji…

PHINEUS: Dar nu mi-a spus niciodată.

LETOUZEL: De ce ţi-ar fi spus? E un om cu o anumită profesie, draga mea, şi lucrează după anumite reguli.

PHINEUS: Consider că a procedat necinstit. Foarte, foarte necinstit. Da.

HARDRADER: Acum nu mai doresc elixirul lui. M-ai năucit atât de mult cu toate motivele dumitale. Dar chiar dacă şira spinării mi se îndoaie, este totuşi a mea.

CRAPE: Bătrâne prieten. Bătrâne prieten. Eşti pacientul doctorului. Trebuie să faci ce spune el.

HARDRADER: Îi voi cere să mă lase să părăsesc azilul.

GOLIGHTLY: Dar încotro te vei duce?

HARDRADER: Voi căuta o altă casă de îngrijire.

LETOUZEL: Şi un alt Copperthwaite.

HARDRADER: Nu-i neapărat obligatoriu:

GOLIGHTLY: Dar ai intenţia să rişti?

HARDRADER: Nu ştiu… Putem refuza să primim elixirul. Este evident că putem. Suntem într-o ţară liberă. Cetăţeni cu drept de vot.

LETOUZEL: A lucrat la elixir ani de zile. Ne-a cântărit, ne-a prescris dieta şi ne-a luat temperatura.

GOLIGHTLY: Forme umilitoare de tratament, cu tuburi de cauciuc şi aşa mai departe. Chiar atunci când eram bolnav.

LETOUZEL: Nu este el omul care să ne lase să-i distrugem capodopera vieţii sale, nu-i aşa?

HARDRADER: Dar ce poate să facă?

LETOUZEL: Să ne dea afară, asta poate.

Îi

AZILUL FERICIRII

CRAPE (*către Hardrader*): Sau şi mai rău, mai rău. Să presupunem că-ţi spune că ai un cancer la plămâni. Ai să-l crezi?

HARDRADER: Oh, Dumnezeule, nu ştiu.

CRAPE: Dar poate s-o facă, şi poate să fie o minciună – cum ai să ştii? Te va înspăimânta de moarte. Uită-te ce-a vrut să facă cu câinele dumitale!

HARDRADER: Vrei să spui… Vivisecţie?

CRAPE: Ce altceva?

HARDRADER: Pentru cineva care ar face aşa ceva unui sărman animal ce nu poate vorbi… Nicio pedeapsă nu este îndeajuns de aspră.

LETOUZEL: Atunci de ce să nu-l pedepsim noi?

HARDRADER: Pe Dumnezeu, aş dori s-o pot face… Oh, aş face-o… Aş face-o… Ca să… Şi aş face-o… Oh, ca să ca să…

PHINEUS: Odată i-am spus domnului Phineus: „De ce să nu avem un copil, aş dori atât de mult să am un copilaş pe care să-l ţin în braţe, să-l îmbrăţişez". Unele femei zic că e bătaie de cap, şi griji, şi gălăgie, şi încurcături… Dar eu i-am spus: „Nu-mi pasă de toate astea. Domnul Phineus va angaja vreo fată cu mult bun simţ care să aibă grijă de copil, iar mai târziu poate să meargă la un internat. Tot ce aş dori este să-l ţin în braţe şi să-l îmbrăţişez". I-am spus-o domnului Phineus. Şi el a încercat. Da. A încercat, ca să-mi facă mie plăcere şi să-mi dea un

copil, de atâtea ori, oh, atât de des şi de atâtea ori, dar fără niciun rezultat. Nu era bun de asta. Nu. Nu avea un pic de vlagă în el. Aşa că a murit şi n-au rămas moştenitori. Am aşteptat un copil. Am cumpărat toate hăinuţele şi jucăriile şi tot ce i-ar fi trebuit până când ar fi trebuit să plece la internat, unde cred că îl îmbracă într-o uniformă, aşa că uniforma nu puteam să i-o pregătesc dinainte. Dar am cumpărat tot ce-i trebuia, şi le-am păstrat şi le am pe toate aici în camera mea, încuiate în cufărul meu cel mare. Aş dori atât de mult să am un copil. (*Pauză*.)

CRAPE: Cineva a spus că l-a auzit vorbind de duminică. Urinează să se întâmple ceva duminică. Drogul lui nu este

ACTUL AL TREILEA

Încă gata, altfel sunt sigur că am fi auzit despre el. Dar trebuie să descoperim momentul când e gata. Să descoperim înainte de duminică. Trebuie să spionăm în jurul laboratorului.

GOLIGHTLY: Dar cum s-o facem?

LETOUZEL: Oh, vom găsi o cale. Foloseşte-ţi ere ier asul, băieţel prostuţ ce eşti, sau dacă nu, atunci mai bine închide gura, în timp ce noi ceilalţi îl folosim pe al nostru. (*Intră doctorul pe scena superioară*.)

DOCTORUL: La culcare acum, băieţi şi fete, după cum se vede, sunteţi în întârziere cu o jumătate de oră… Vă ardeţi lumânarea la amândouă capetele, ştiţi, trebuie s-o luaţi cu încetişorul, nu-i aşa? Asta-i calea, la culcare acum… Soră! (*Sora Brown intră pe scena principală*.) Noapte bună, noapte bună, băieţi şi fete.

BĂTRÂNII: Noapte bună, domnule doctor.

DOCTORUL: Noapte bună.

(*Ies*. Sora *împinge scaunul* pe *rotile* al *doamnei Phineus*. *Doctorul rămâne*.)

Scena 2 Doctorul se află pe scena superioară.

DOCTORUL: Doamnelor şi domnilor. Douăzeci şi patru de ore. Şi acum, am să văd dacă dă rezultate! În laboratorul meu, după cum ştiţi, retorta cu soluţia din ea… Va căpăta sau nu va căpăta culoarea verde? Vă rog să aveţi răbdare împreună cu mine. Mai am de făcut câteva aranjamente, şi apoi presto, Sesam deschide-te. Abracadabra… Vă spun în mod confidenţial, se înverzeşte. De data aceasta, am dreptate. Domnule Smith, domnule Robinson, laboratorul gata, vă rog!

(*Părăseşte scena superioară*. *Golightly pătrunde* eu *grijă pe scena principală*, îmbrăcat *în pijama*.)

AZILUL FERICIRII

ACTUL AL TREILEA

GOLIGHTLY: De ce eu, de ce eu? De ce tocmai eu trebuie s-o fac? De ce nu altcineva?

(*Doamna Letouzel intră prudentă după el, îmbrăcată în cămaşă de noapte şi cu scufie pe cap.*)

LETOUZBL: Pentru că eşti cel mai mic ca înălţime, iată de ce. Ţi-am spus de zece ori…

GOLIGHTLY: Dar, din punctul meu de vedere, eu nu am nimic împotriva doctorului Gopperthwaite… Domnul Hardrader a suferit cel mai mult, aşa că desigur el trebuia…

(*Hardrader intră prudent, pe uşa cealaltă. E îmbrăcat* în *pijama.*)

HARDRADER: Golightly, vino-ţi în fire, omule. Dacă există în dumneata un pic de cavalerism, aminteşte-ţi de doamna Phineus. Un om care i-ar refuza unei femei copilul pe care îl doreşte atât de mult, e un ticălos fără pereche.

GOLIGHTLY: Ai perfectă dreptate, domnule Hardrader. Ai făcut să-mi fie ruşine de mine, domnule, voi face ce mi s-a cerut. (*Se duce spre laborator, intră înăuntru" şi se aude cum mormăie, fără a fi vizibil.*) *Uşa e încuiată*!

(*Intră Crape, cu multă grijă, îmbrăcat în pijama*, ţinând în mână *un şperaclu de spărgător.*)

CRAPE: Fireşte că-i încuiată, liliac bătrân ce eşti… Ţi-am spus să nu te duci acolo până când nu voi veni şi eu! Lasă-mă să arunc o privire.

DOCTORUL (*din culise*): Smith!

HARDRADER: Culcat!

(*Intră laborantul Smith din partea opusă faţă de cea de unde s-a auzit vocea doctorului, ducând o tavă cu eprubete* etc.)

CRAPE: Încremeniţi unde vă aflaţi! (*Toţi sunt culcaţi, ghemuiţi ca nişte iepuri. Laborantul Smith traversează scena şi iese fără s*ă-i *vadă.*) Iată ce vom face acum. Staţi fără să faceţi vreo mişcare şi o să creadă că sunteţi un tufiş… Asta am învăţat-o în Franţa! Acum, unde-i uşa aceea încuiată? (*Intră în laborator. Golightly iese de acolo.*) Ah… Ha… Clic-cloc, clic-cloc! (*Apare din nou.*)

Dandy Jim cu şperaclul lui

Ne-a salvat tuturor un bănuţ frumos!

Domnule Golightly, treci încetişor înainte! (*îl împinge pe*

Golightly din nou în laborator.) Ha, ha, e înăuntru, DOCTORUL (*din culise*): Robinson! HARDRADER: Culcat! CRAPE: Încremeniţi. (*Laborantul Robinson traversează scena cu tava, la fel ca mai înainte*.) Am scăpat iar. V-am spus-o.

Haide.

(*Ies*. Intră *Copperthwaile şi laboranţii*.)

DOCTORUL: Ia să vedem, ia să vedem. (*Laboranţii deschid nişa şi scot afară masa de laborator*. *Golightly e ghemuit sub ea*, *şi* rămâne *neobservat*.) Lampa Bunsen. În regulă. Acuma să vedem retorta… Hm, hm… Hm… Arată promiţător, doamnelor şi domnilor. Depunerea s-a dezvoltat exact cum am prevăzut, şi totul are consistenţa aproximativă a… A apei. Bine. Fierbeţi-o. (*Este pusă deasupra flăcării*.) Soluţie de acotil şi heraclit? Bine. Vedeţi ce fac? Urmăriţi schimbarea de culoare… Nu e încă destul de încălzită? Ei haide, haide, haide…

Pune o altă monedă de nichel

În vechiul aparat.

Tot ce vreau e să te iubesc

Şi s-o fierb, s-o fierb, s-o fierb…

Corect! A fiert. Daţi-mi-o. Eu am s-o torn. (*Toarnă înăuntru conţinutul dintr-o altă retortă*, *care devine verde*.) Minunat. Oh, minunea mea. Oh, draga mea. Verde ca frunzele unei sălcii plângătoare, acolo unde adevărata mea dragoste zace adormită. Am reuşit. Am făcut-o. Domnilor, se poate fuma. O ţigară? Din cutia mea.

(*Stau unii lângă alţii*. *Laboranţii îşi scot măştile şi trag de formă câteva fumuri din ţigări*. *După aceea aruncă mucurile*, *le sting pe*

AZILUL FERICIRII

P*odea*, *şi se întorc înapoi la lucru*. *Laboranţii îşi pun* înapoi *măştile*.)

Etapa a doua. O probă practică. Du-te şi adu-mi câinele. (*Laborantul Robinson se duce în laborator*. *Se aude lătratul cunelui*.) Având un punct de vedere bazat pe bunul simţ, doamnelor şi domnilor, datoria omului de ştiinţă… Ştiu că acest lichid verde este elixirul tinereţii, dar nu pot să-l administrez pacienţilor mei fără o dovadă concretă, nu-i aşa? în afară de asta, de unde aş putea să ştiu cât de mult trebuie să le dau, în afară de cazul în care aş face în prealabil un fel de repetiţie, eh? (*Laborantul Robinson intră cu un coş mare*, *închis cu un capac*.) Câinele e tot acolo? (*Câinele latră*.) Se pare că este. Pune într-o farfurioară vreo două linguri de elixir. (*Laborantul Robinson execută*

dispoziţiile primite.) Dacă cineva din public e cumva îngrijorat că dau acest medicament, care recunosc că n-a fost niciodată încercat, unui sărman animal necuvântător – vă spun că e o prostie şi un nonsens, susţinut de aşa numiţii umanitarişti. Ar dori cineva din aceste doamne să se scoale şi să vină aici lângă mine şi să ia locul câinelui?… NU? Aşa am bănuit şi eu. Păreţi oameni cu bun simţ. Vă rog, deschideţi coşul. (*Laborantul Robinson deschide coşul*. *Câinele latră*.) Scoate-l afară uşurel. (*Laborantul Robinson scoate afară câinele*, *ţinindu-l în braţe – ca şi cum ar ţine un animal foarte mare*. *Câinele continuă să latre*.) Pune farfuria pe podea. Câinele lângă farfurioară. Lasă-l să bea. (*Câinele este lăsat să stea jos*. *Se aud din nou lătrături*. *Oamenii urmăresc cu atenţie*.) Nu pare să fie prea însetat. I-ai dat cumva ceva de băut înainte, i-ai dat? Robinson? Smith? Hm. Haide, haide, cuţu-cuţu, bea, bea ceţi-am dat. Lipăie, lipăie, lipăie! Oh, pentru numele lui Dumnezeu… Haide, bea odată! Îmi pare rău, dar se vede că vom avea cam mult de aşteptat. Aşa că putem tot atât de bine să luăm loc… (*Se aşază cu toţii*.)

Pune o altă monedă de nichel, în vechiul aparat…

ACTUL AL TREILEA

Unde se duce? Nu poate ieşi din cameră, sau poate? Aţi închis toate uşile?… O, o… Stai liniştit, Smith. Poţi să cureţi asta mai târziu, nu-l distrage, se uită la farfurie… Staţi locului, nu mişcă nimeni, absolut nimeni… Bea, beaa… A băut! Bravo, cuţule, bravo, bravo… (*Câinele latră*.) De acum încolo nu mai avem mult de aşteptat, în orice clipă putem vedea… Da… Da… (*Lătratul devine din ce în ce mai ascuţit şi mai strident*.) Da! Şi-a făcut efectul! Şi-a făcut efectul cu adevărat! Oh, Dumnezeule, sunt un om celebru. (*Lătratul a devenit acum un scheunat subţire*.) Nu lăsaţi căţeluşul să iasă afară… Prindeţi-l, prindeţi-l, Robinson, repede! Oh, ce căţeluş mititel… (*Laborantul Robinson ţine acum în braţe ceva care pare să reprezinte un corp foarte mic*.) Oh, scumpul, dragul meu căţeluş, oh, căţeluş mititel, uite, uite, uite, doctolul cel tău i-a dat să pape apă velde le-a, nu-i aşa, nu-i aşa? Puneţi-l înăuntru şi aduceţi-i ceva să mestece… Se pare că i-au dat dinţii. Totul e în ordine. (*Laborantul Robinson scoate câinele afară*.) Acum, pentru siguranţă, vom încuia înăuntru notiţele mele împreună cu elixirul, aşa, şi vom întocmi o comunicare corespunzătoare şi exactă asupra întregului eveniment, fără niciun fel de idei poetice. Şi să nu ne tulburăm într-atât încât să uităm că există şi anumite formalităţi… Oh, asta înseamnă să creezi o nouă epocă, nici nu-ţi vine să crezi dacă nu ţi

se spune, este cea mai mare experienţă din viaţa voastră şi sper că n-o veţi uita niciodată… Haide. (*Ies cu toţii*, *laborantul Smith pur tind retorta şi carnetele de notiţe*. *Golightly iese de sub masă*.)

GOLIGHTLY: Sărmanul Hardrader. Dar oare pot să-i spun toate astea? Totuşi, un căţeluş mititel, foarte tandru, foarte drăguţ, poate că… Totuşi… Nu va fi prea deprimat? Se pare că au rămas destule pe aici… Deci, o epru-betă… Repezit şi neglijent, ah, dragă, am vărsat un pic, deci… Am ajuns aici, şi a mai rămas destul şi în farfurie pentru…(*Toarnă conţinutul farfuriei într-o eprubetă*.) DOCTORUL (*din culise*): Aţi uitat farfuria1.

AZILUL FERICIRII

GOLIGHTLY: Tocmai la timp. Dumnezeule, cât sunt de curajos!

(*Dispare*, în *timp* ce *laboranţii intră pe partea opusă*, *duc masa în nişă*, *şi pleacă luând cu ei şi farfuria*.)

Scena 3

Se aud clopotele de la biserică. *Intră Copperthwaile grăbit*.

DOCTORUL: Scuzaţi-mă, am ajuns şi la dimineaţa de duminică, aşa că, fiţi atenţi! Sunt înnebunit de atâta grabă, totul este cu susul în jos, nimic nu e pregătit, şi vor sosi peste zece minute. Cine anume? Pot să pierd numai şaizeci de secunde ca să vă spun. În primul rând: sir Frede-rick Hapgood, fabrică automobile, fabrică bani, şi o bună parte din bani îi investeşte şi în acest spital… Nicio îndoială că trebuie să fac o impresie bună. Apoi, o doamnă de la ministerul sănătăţii – o mulţime de bani ai guvernului sunt alocaţi pentru acest sanatoriu – ca să fiu sincer, ei sunt cei care-mi plătesc salariul – aşa că trebuie să-i fac o impresie bună. Apoi, chiar Lordul Primar şi cu buna lui soţie. Fac parte din comitetul acestui spital, au o influenţă deosebită în întreaga regiune – din punct de vedere social, ei reprezintă această regiune – societatea ţinutului, foarte conservatori, oameni de mare valoare. Şi ca să-i pot păstra, trebuie să le fac o impresie bună. Apoi, mai urma să mai vină şi un episcop, dar mulţumesc lui Dumnezeu, de data asta nu vine. Cred că trebuie să meargă undeva ca să dea afară un vicar foarte importantdintr-o parohie… Dar destul despre ei, destul. Şi, pe Dumnezeu, pot să vă spun că le voi face o impresie de neuitat. Pentru că vor vedea elixirul meu la lucru. Premieră mondială, asta e! După ce-şi vor bea cu toţi

ACTUL AI.

Cafeaua, îl voi încerca pe doamna Phineus. (*Se aude zgomotul*

produs de sosirea unor automobile, claxoane, uşi trântite etc.) Iată că sosesc membrii Fundaţiei. Exact la timp! Aş face mai bine să cobor să-i întâmpin. Arăt destul de prezentabil? Ah, în fine, suntem toţi, ca să spun aşa, cum ne-a făcut Dumnezeu. Instituţia este mai mare decât omul.

(*Iese. Intră doamna Letouzel şi domnul Golightly cu ceşti de cafea, căni* etc. *În această scenă, bătrânii sunt îmbrăcaţi toţi în hainele lor cele mai bune.*)

LETOUZEL: Nu era vorba să fie şi biscuiţi? GOLIGHTLY: Domnul Hardrader aduce biscuiţii. LETOUZEL: Bine. În rest, totul e în ordine? Cafeaua, cana cu frişca, zaharniţa, ceştile, una, două, trei, patru, şi una pentru doctor, linguriţe, una, două, trei, patru, şi una pentru doctor.

GOLIGHTLY (*arătând eprubeta*): S-o torn acuma? LETOUZEL: S-o torni unde? GOLIGHTLY: Mă gândeam că urmează s-o turnăm în…

(*Arată spre cafetieră.*) LETOUZEL: Nu înainte să vină ei aici! Fii calm, Henry, nu te grăbi, avem tot timpul.

GOLIGHTLY: Nu-mi place s-o torn când se află toţi în cameră… Unul dintre ei ar putea să vadă… LETOUZEL: Repede, profitând de neatenţia lor. GOLIGHTLY: Da, dar aş vrea să nu fiu eu acela… Doamnă Letouzel, cred că am făcut îndeajuns, nu poate oare altcineva…

(*Intră Hardrader cu o farfurie cu biscuiţi.*)

HARDRADER: Aici sunt biscuiţii. O ai la dumneata? (*Golightly îi arată eprubeta.*) Ţi-aş rămâne îndatorat dacă mi-o dai mie.

LETOUZEL: De ce?

HARDRADER: Dragă doamnă, te rog. Eu trebuie să fiu acela care să-i torn. Hector ar fi dorit-o. Nu-i aşa, Golightly?

AZILUL FERICIRII

GOLIGHTLY: Oh, sunt sigur de asta, domnule. Iată. (*îi întinde eprubeta.*) HARDRADER: Mulţumesc. GOLIGHTLY: Dar ştii că Hector n-a murit. HARDRADER: Pentru mine e mort. Hector al meu a murit.

Ceea ce trăieşte e… E un alt câine. Unde dracu' e Grape? LETOUZEL: Are grijă ca să nu fim deranjaţi. Nicio soră, niciun laborant, nimeni în afară de noi şi de vizitatorii noştri, şi de conducătorul şi învăţătorul nostru.

Scoteţi-vă pălăriile, înclinaţi-vă adânc, Marele Rege poartă coroana.

HARDRADER: Linişte. Iată-i că vin.

(*Intră doctorul cu cei patru vizitatori. Îi conduce pe toată scena,*

ca şi cum le-ar arăta spitalul.)

DOCTORUL: Aripa pentru convalescenţi, după cum vedeţi, este în stânga noastră, îndreptată spre soare, cu balcoane mari, foarte spaţioasă, cu foarte mult aer. În dreapta, câmpul meu de activitate, şi serviciile auxiliare, după cum puteţi vedea, perfecţiunea funcţională este frumoasă prin ea însăşi… Dar bineînţeles, sir Frederick, dumneavoastră cunoaşteţi toate acestea… Domnule Lord Primnr şi doamnelor, vedem acolo salonul Sir Frederick Hapgood, inaugurat anul trecut de către sir Frederick însuşi, iată în hol o placă mare de bronz deasupra căminului, pentru comemorarea acestui eveniment, şi desigur, portretul decedatei Lady Hapgood pictat de Armigoni, pe care îl considerăm drept una dintre cele mai mari comori ale Azilului Fericirii. Şi acum, dacă doriţi, să mergem pe aici… Ah, văd cafea… O ceaşcă de cafea ne aşteaptă… Pregătită şi servită în mod special de câţiva dintre pacienţii noştri… De la salonul de cercetări speciale – ei urmează, bineînţeles, să fie cei care trebuie să fie supuşi la experienţa pe care v-am explicat-o… Am dorit în mod special să-i vedeţi, înainte ca… Ah, înainte ca să începem… (*încet*, *către doamna Letouzel*.) Unde este doamna Phi-neus?

ACTUL AL

LETOUZEL: Se odihneşte puţin, domnule doctor. Părea foarte obosită…

DOCTORUL: Vrei să fii atât de amabilă s-o aduci, doamnă Letouzel? (*Şoptind furios*.) Când am spus cu toţii, am înţeles să fiţi cu toţii. De ce oamenii nu vor să asculte când dau instrucţiuni atât de simple? Grăbeşte-te şi adu-o aici. (*Doamna Letouzel iese*.) Daţi-mi voie să fac prezentările… Domnul Golightly, domnul Hardrader…

(*Vizitatorii sunt servili cu cafea* etc. *Când bătrânii se adresează vizitatorilor*, *aceştia răspund prin sunete guturale*, *fără cuvinte*, *pe un ton blând şi încurajator*.)

HARDRADER: Acum cinci sau şase ani. Şi n-aş schimba-o cu casa mea, pe Dumnezeu, nu… GOLIGHTLY: Un loc încântător, încântător, dragă doamnă, într-adevăr un loc de retragere pentru… HARDRADER: Viaţa la ţară, în aer liber, contemplaţie, împrejurimi paşnice, natura… DOCTORUL (*care n-a băut cafea*): Şi, fără discuţie, peisajul frumos şi aerul curat, am putea spune, constituie o terapie permanentă… GOLIGHTLY: Oh, nu, sir Frederick, de multe ori te simţi prea stimulat; atunci când ajungi la vârsta mea, o existenţă retrasă şi liniştită este

într-adevăr aceea care te farmecă…

(*Discret, către Hardrader*.) Ai turnat? IIARDRADER (*încet*): Nu încă. Cât de mult? GOLIGHTLY (*încet*): Cam jumătate. Nu vrem nici să sărim peste cal.

HARDRADER (*încet*): În regulă. Jumătate. (*Cu spatele întors spre ceilalţi, toarnă cu atenţie jumătate din conţinutul eprubetei într-o ceaşcă de cafea, pe care apoi o oferă doctorului*.) Domnule doctor, doriţi o ceaşcă de cafea?

DOCTORUL: Nu mulţumesc, domnule Hardrader. Nu obişnuiesc să beau cafea. Bea dumneata. (*Către vizitatori*.) Şi desigur, încă un punct – libertatea de a nu avea contact permanent, care duce prea des la neînţelegeri cu cei apropiaţi, acţionează ca…

AZILUL FERICIRII

HARDRADEtl: Domnule doctor, dacă nu doriţi cafea, poate să vă servim cu o ceaşcă de ceai?

DOCTORUL: Poftim? Nu. Mulţumesc, nu.

HARDRADER: Oh. Foarte bine… (*Intră Crape. Îngrijorat, Hardrader* II *ia la o parte*.) Nu vrea să bea cafeaua.

CRAPE: Dă-i un ceai.

HARDRADER: Nu vrea nici ceai.

CRAPE: Ai şi turnat?

GOLIGHTLY: Deseori spun că eram veseli pe atunci, da, şi foarte fericiţi. Deşi, n-aş dori să mă întorc din nou la zilele acelea… Dar există o nostalgie, ah, Viena, Viena, şi fanfara călare a împăratului în jurul lui Ringstrasse, şi acea minunată, minunată muzică a lui Strauss…

CRAPE (*aparte, către Hardrader*): Dă-mi cealaltă jumătate.

HARDRADER (*încet*): De ce?

CRAPE (*încet*): Am să-ţi spun mai târziu. Repede.

(*Hardrader* îi *întinde eprubeta, doamna Letouzel* intră *împingând scaunul pe rotile în care se află doamna Phineus*.

DOCTORUL: Aha, doamna Phineus! Sir Frederick, domnule Lord Primar, doamnelor, daţi-mi voie să vă prezint celei mai în vârstă şi, deşi poate ar fi mai bine să n-o spun, dar aşa este, celei mai iubite şi mai privilegiate dintre pacienţii noştri – ah – doamna Phineus…

CRAPE (*încet, către Letouzel*): Nu vrea să bea cafeaua.

LETOUZEL: Atunci oferă-i ceai.

HARDRADER (*încet*): Degeaba. Nu vrea.

LETOUZEL: Lăsaţi pe mine. (*Merge şi îi şopteşte ceva la ureche*

doamnei Phineus.)

CRAPE (*încet*): Faceţi-l numai să bea cafeaua şi suntem în ordine. Am închis toate uşile de comunicaţie. Laboranţii şi surorile nu pot intra aici decât dacă sparg geamurile de la ferestre. Avem tot timpul.

PHINEUS: Pot să beau o ceaşcă de cafea?

CRAPE (*lui Hardrader*): Dă-i-o ei. Repede. (*Hardrader face întocmai*.)

PHINEUS: Mulţumesc, domnule Hardrader… Mi se pare că e puţin cam fierbinte. N-aţi vrea, domnule doctor Cop-ACTUL AL TREILEA

Perthwaite, să fiţi atât de bun să gustaţi puţin? Mi-e atât de teamă să nu-mi ard gura…

DOCTORUL: Desigur, cu plăcere, doamnă Phineus… (*Soarbe din căţea*.) Oh, cred că o s-o găsiţi tocmai bună. De fapt, e mai curând rece. A fost turnată ceva mai de mult, aşa cred…

PHINEUS: Oh, da, e rece? Dacă e rece, cred că n-o să-mi placă de loc. Nu. Chiar dumneata, domnule doctor, mi-ai atras atenţia că face rău la rinichi, nu-i aşa? Poate vrei s-o bei dumneata?

DOCTORUL: Poftim? Oh, bine, cred că am s-o beau, odată ce am început… Nu e prea dulce. Are cineva puţin zahăr? (*Doamna Letouzel îi întinde zahărul*.) Ah, mulţumesc, doamnă Letouzel… Bine. Am pus o grămadă de zahăr în ea, şi totuşi, continuă să fie amară… (*Către vizitatori*.) Cafeaua dumneavoastră e bună? Sigur? Spuneţi-mi, căci dacă nu e… (*Termină de băut cafeaua*, *cu un aer îndoielnic*. *Apoi*, *aparte*, *către doamna Letouzel*.) Ascultă, cine a pregătit porcăria asta? Mă simt cu totul…

(*Părăseşte* fugind *scena*. (Următoarele *trei* replici *sâni rostite simultan*, *demonstrând o marş tensiune nervoasă*.)

GOLIGHTLY: Şi mereu, clima aceea minunată, zăpada din Dolomiţi, sclipirile vinului, trandafirii, şi muzica, dragă doamnă, şi soarele din sângele nostru, strigând iubire, iubire, iubire, ah, încântarea sudului…

HARDRADER: Singurul lucru pe care-l regret aici, este lipsa unui râu, o vâslă bună, scurtă, împotriva curentului într-o duminică dimineaţa, numai până la Hobson's Lock, un pahar de bere răcoritoare la cârciuma „Şalupa şi Ancora", după aceea înapoi acasă, ajutat de curent şi de vânt, şi fiecare arteră zbârnâind ca argintul viu… Minunat,

minunat…

LETOUZEL: Doamna Phineus este puţin surda, şi poate cam tulburată, dar ar dori să vă spună că este extrem de fericită că a putut să vă cunoască, sir Frederick, şi cât de mult, foarte mult, v-a admirat totdeauna, şi bineînţeles şi pe sărmana lady Hapgood, şi cât este de recunoscătoare

AZILUL FERICIRII

Pentru toate acele lucruri minunate pe care de-aţi făcut pentru noi toţi!

(*Între timp*, *Crape*, *cu spatele „îndreptat către toţi icilalţi*, *a luat ceaşca de cafea goală*, *a turnat în ea din nou cafea şi se pregăteşte să toarne şi restul de elixir*. *Doamna Letouzel observă deodată ce face*. *Vine repede la el şi-l apucă de mină*.)

PHINBUS: Da, da, sir Frederick, ah lady Hapgood, buna lady Hapgood, mi-a părut atât de rău când am auzit… A fost ceva cu totul neaşteptat, nu-i aşa? Dar avem portretul ei aici. Pe acesta îl vom păstra totdeauna cu sfinţenie.

(*Doamna Letouzel a susţinut în tăcere o luptă cu Crape*.)

LETOUZEL (*aparte către el*): Ce vrei să faci?

CRAPE (*aparte*): Te rog, lasă-mă, lasă-mă, lasă-mă… doar pentru că am avut o răceală, a încercat să mă oprească, dar am crezut că dumneata, dumneata n-ai să fii atât de crudă încât să nu…

LETOUZEL (*aparte*): NU! N-ai s-o faci! Ori toţi, ori niciunul! Numaietimpdeprostii… În afară de asta, dumneata şi cu mine avem nevoie unul de altul. Dacă rămânem singuri, suntem pierduţi! (*Reuşeşte să-i ia eprubeta*. *Într-un efort final*, *ceaşca de cafea cade pe podea*. *Doctorul reintră*.)

DOCTORUL: Ah bine, bine, v-a plăcut cafeaua, sir Frederick? Domnule Lord Primar, doamnă, ă-a domnişoara, ă-a… Biscuiţii sunt buni, nu-i aşa? Sunteţi sigur, sir Frederick? Bine… (*Se apropie de doamna Letouzel*. *Aparte către ea*.) Vreau să-ţi spun, doamnă Letouzel, că m-am simţit deodată foarte bolnav. Ce s-a întâmplat cu cafeaua? Cine a făcut-o?… (*Se întoarce înapoi către vizitatori*.) Ah, sir Frederick, dacă v-aţi terminat cafeaua, poate aţi dori să trecem la punctul următor din programul nostru… A-a, hmm, rădbare! Băieţi şi fete, dacă n-aveţi nimic împotrivă, vă rog să luaţi serviciul de cafea de aici şi, ă-a, să mergeţi înapoi în camerele voastre, şi doamnă

ACTUL AL TREILEA

Letouzel, ar fi poate bine s-o lăsaţi pe doamna Phineus aici cu noi, cred că sir Frederick doreşte să… (*Se întrerupe şovăind când vede că toţi bătrânii s-au întors cu spatele şi şoptesc ceva între ei.*)

CRAPE: Nu şi-a făcut efectul.

HARDRADER: Ce să facem?

GOLIGHTLY: Trebuie să facem ceva.

CRAPE: Cafeaua! Cafeaua i-a anihilat efectul!

LETOUZEL: Totuşi mai avem cealaltă jumătate… Şi asta nu datorită dumitale…

PHINEUS (*brusc*): Veniţi toţi aici!

(*Toţi se înghesuie în jurul scaunului ei pe rotile, ca o grămadă la jocul de rugby. Doctorul şi vizitatorii îi privesc înmărmuriţi.*)

DOCTORUL: Ei, acum, nu sunt sigur ce… Trebuie să înţelegem… Desigur că aceşti bătrâni îşi au momentele lor de ciudăţenie, sau poate consideră că recreaţia de o jumătate de oră pe care au petrecut-o cu noi a fost întreruptă prea brusc… Noi căutăm totdeauna să le facem pe plac, ştiţi, sir Frederick…

LETOUZEL: Aşa. Acum. Începeţi. Domnule Crape. Domnule Golightly. Banca. Repede.

(*Crape şi Golightly ridică o bancă apucând-o de capete şi se reped cu ea asupra vizitatorilor, proptindu-i de marginea scenei şi* apăsând *cu banca peste* burţile *lor.*)

DOCTORUL: Hei, ia staţi puţin…

LETOUZEL: Domnule Hardrader. Ceafa. Braţele. Repede.

(*Hardrader îi apucă pe doctor de braţe şi i le răsuceşte la spate, iar cu o mână îi apleacă capul, apăsându-l pe ceafă. Doctorul este obligat să se aplece mult în faţă.*)

Bine. Acum. Seringa.

(*Doamna Phineus scoate din geanta ei o seringă enormă pe care o deşurubează. Doamna Letouzel toarnă grăbită restul din eprubeta.*)

DOCTORUL: Oh, opriţi, oh, lăsaţi-mă, au, auh, auuu…

AZILUL FERICIRII

(*Vizitatorii încep să bolborosească.*)

PHINEUS: De mult timp păstrez seringa închisă în cufărul cel mare. A fost un noroc că mi-a dat prin cap s-o aduc azi aici. Da, mi-am spus mereu: „Va fi o zi când o să-ţi folosească”.

LETOUZEL: Seringa-i plină, înşurubată. Gata? (*Ridică* poalele *hainei doctorului şi* îi *lasă pantalonii în jos.*) ACUM!

(*Doamna Phineus înfige acul seringii în doctor, care urlă după ajutor. Acul este tras afară.*)

LETOUZEL: Haide. Luaţi-l de aici.

(*împreună cu Hardrader, Îl scoate afară din scenă pe doctor, cure continuă să rămână încovoiat.*)

PHINEUS: Acuma puteţi să le daţi drumul.

(*Crape şi Golightly* îi *eliberează pe vizitatori, care rămân* în *aceeaşi poziţie, înmărmuriţi de uimire.*)

Îmi închipui că e ceva extraordinar de uimitor pentru dumneavoastră, sir Frederick, nu-i aşa… (*Vizitatorii deschid gura şi trag aer în piept.*) Vă rog să nu strigaţi.

CRAPE: Nimeni nu vă poate auzi. I-am închis pe toţi. Suntem amestecaţi toţi cei de aici.

GOLIGHTLY: Rămânem uniţi. Ştiţi bine că… Dacă am fi singuri… Nu sunt un vierme. Numele meu este Golightly şi merg pe picioarele mele.

PHINEUS: Dar va fi şi o clipă minunată, pentru că veţi vedea cât de mult vă datorăm dumneavoastră, şi sărmanei lady Hapgood, şi amabilelor doamne şi domni din guvern. Şi în această localitate splendidă… Privelişti în jur care contribuie atât de mult la bunul nostru trai. Întotdeauna aţi avut grijă de noi ca nişte părinţi, atenţi la fiecare pas al nostru ca să nu ne împiedicăm, într-o perioadă a vieţii noastre în care, ştiţi, nu suntem decât nişte copii care rătăcesc şi plâng şi nu au nevoie de nimic altceva decât să fie îngrijiţi de părinţi drăgăstoşi, ce urmăresc fiecare pas şi intervin la timp în viaţa noastră, atunci când atât de puţini dintre noi ştiu ce vor să facă sau unde să meargă.

ACTUL AL ’1 HE: ILEA

Sau orice alt gând ce l-am avea, noi fiind… Vedeţi, la fel ca nişte copii mici care rătăcesc şi plâng şi îşi caută din nou părinţii…

(*Se întorc doamna Letouzel şi Hardrader, ducându-l pe doctor între ei. Acesta poartă acum un costumaş de băiat, cu pantaloni scurţi şi o mască ce-i acoperă complet faţa. Masca seamănă foarte mult cu faţa actorului, dar este rotundă, durdulie şi copilărească. Doamna Letouzel îi pune în mână o bomboană, pe care el o suge ceremonios.*)

Ah, iată-l aici. Copilaşul meu. Vino, copilaşule, vino la mămica, şezi pe genunchii mei. Dragă doamnă Letouzel, aş vrea să-i cânt un cântec… (*Ceilalţi îl aşază pe genunchii doamnei Phineus.*) Da, puişor, da,

puişor, da… PHINEUS (*cântă*):

Acum mămica îşi ţine în braţe copilaşul
Şi-l strânge tare la piept.
Dormiţi, dormiţi cu toţii, copii.
Răsăritul soarelui sau al lunii
Niciodată nu ne va despărţi.
Dormiţi şi visaţi că lumea-i fericită şi sănătoasă.

TOŢI BĂTRÂNII (*ceremonios*): Ascultaţi cu toţii! Ascultaţi avertismentul nostru. Să fiţi voioşi când veţi îmbătrâni. Găsiţi preocupări folositoare. Lucraţi traforaj. Faceţi covoare. Împletiţi coşuri. Arătaţi-vă folositori. Nu uitaţi: două mâini ocupate fac de zece mii de ori mai mult decât coroana reginei. Duceţi-vă acasă şi nu uitaţi: şi vieţile voastre vor avea un sfârşit.

VIZITATORII: Ajutor! Ajutor! Ajutor! Lăsaţi-ne să plecăm! Lăsaţi-ne să plecăm!

PHINEUS: Lăsaţi-i să plece.

(*Crape descuie uşa şi vizitatorii ies în goană*.)

VIZITATORII (*strigă dispărând din scenă*): Ajutor! Ajutor!

Ajutor! BĂTRÂNII (*înclinindu-se în faţa publicului*): Noapte bună.

Noapte bună. Noapte bună.

12*

I80

AZILUL FERICIHII

(*Părăsesc cu toţi scena*. *Duc cu ei serviciul de cafea şi celelalte*. Doamna *Phineus* şi *doamna Letouzel*

Îl *aşază cu grijă pe doctor în scaunul pe rotile*, *iar doamna* Phineus *iese* împingând *scaunul*.)

CORTINA